



Fredag den 23. marts 2012 (D)

1

61. møde

Fredag den 23. marts 2012 kl. 10.00

Dagsorden

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af teaterloven. (Udmøntning af aftale af 21. juni 2011 om en række ændringer på teaterområdet m.v.).
Af kulturministeren (Uffe Elbæk).
(Fremsættelse 29.02.2012).

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v. og folkeoplysningsloven. (Udvidelse af børneattestordningen).
Af kulturministeren (Uffe Elbæk).
(Fremsættelse 29.02.2012).

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om specialundervisning for voksne. (Forenkling af rammeaftaler m.v. for de regionale undervisningstilbud).
Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 29.02.2012).

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole m.v.).
Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 29.02.2012).

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Ole Birk Olesen (LA) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 56 (Forslag til folketingsbeslutning om mulighed for overførsel af bundfradrag for topskat mellem ægtefæller og registrerede partnere).

Anders Samuelsen (LA) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 29 (Vil statsministeren redegøre for regeringens holdning til, om det skal være dyrere at være dansker?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Det første punkt på dagsordenen er:

1) 1. behandling af lovforslag nr. L 98:

Forslag til lov om ændring af teaterloven. (Udmøntning af aftale af 21. juni 2011 om en række ændringer på teaterområdet m.v.).
Af kulturministeren (Uffe Elbæk).
(Fremsættelse 29.02.2012).

Kl. 10:00

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Michael Aastrup Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:00

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Den 21. juni 2011 blev der indgået en bred politisk aftale om dansk teaterliv mellem samtlige politiske partier i Folketinget undtagen Enhedslisten. Lovforslag nr. L 98, som vi i dag skal behandle, er en udmøntning af denne teateraftale. Lovforslaget har derfor grobund i den daværende regerings arbejde med at udvikle og forny det danske teaterområde og er produktet af en lang proces med dybdegående undersøgelser, høringer og ikke mindst politiske forhandlinger.

I Venstre er vi tilfredse med, at lovforslaget endelig skal behandles her i Folketingssalen, idet vi ser, at der er brug for en række justeringer på teaterområdet. Statsstøtteordningen til dansk teaterliv er generelt velfungerende, men i Venstre mener vi, at der er behov for mere fleksibilitet og selvstændighed i ordningen for at sikre udvikling og fornyelse inden for dansk teater.

Med lovforslaget får de teatre, der indgår i ordningen Københavns Teater, mere selvstændighed. I Venstre tror vi på frihed under ansvar, og derfor ser vi det som positivt, at der med L 98 vil komme en struktur, som giver teatrene meget større autonomi. Bl.a. vil teatrene bestyrelse fremover selv kunne ansætte teaterdirektør, og teatrene får mere selvstændighed i forhold til samarbejdsorganisationer.

Med lovforslaget vil egnsteatrene og de små storbyteatre også få mulighed for at kunne vokse og udvikle sig. De gældende maksimumsgrænser for, hvor stor en andel af de kommunale tilskud til egnsteatre og små storbyteatre der refunderes af staten, lempes. Dette giver mulighed for, at egnsteatrene kan vokse og slå sig sammen. For Venstre er det vigtigt, at adgang til scenekunst i hele landet opretholdes, og her spiller de lokale teatre en vigtig rolle. Vi mener, det er vigtigt, at der over hele Danmark findes lokalt forankrede og borgernære kulturtilbud, herunder også teatre. Derfor er vi glade for, at vilkårene for egnsteatrene bliver ændret, så der bliver flere muligheder for udvikling af egnsteatrene rundtomkring i Danmark.

I Venstre mener vi ikke, at vi blot skal forholde os ukritisk til, hvilke projekter vi støtter med offentlige midler. Det er helt afgørende, at vi stiller krav til kvalitet. Derfor mener vi, at egnsteatrene løbende skal evalueres for at sikre, at egnsteatrene holder den nødvendige kvalitet. Her ser vi det som en ideel løsning, at Statens Kunstråd fremadrettet står for at kvalitetssikre egnsteatrene. Vi vil dog gerne pointere, at vi også anser kommunerne som en helt central aktør i evalueringen af egnsteatrene. Kommunerne ved i kraft af deres viden om lokalsamfundet, om teatrene lever op til de lokale behov. Vi ser derfor, at kvalitetsvurderingen af egnsteatrene skal udføres i tæt samarbejde mellem Statens Kunstråd, kommunen og egnsteateret.

Det skal kort bemærkes, at vi i Venstre ser planerne om den åbne scene for projektteatrene i hovedstadsområdet som en vigtig brik for at sikre fornyelsen og mangfoldigheden i dansk teaterliv. Det er vigtigt, at vi får et sted, hvor nye og grønne kunstnere kan eksperimentere og har mulighed for at afprøve deres evner. Derfor havde vi gerne set, at lovforslaget havde fastlagt, at den åbne scene skal etableres.

Når det er sagt, støtter Venstre lovforslag nr. L 98, idet lovforslaget gennemfører de nødvendige ændringer af teaterloven, således at teateraftalen fra den 21. juni kan udmøntes. Tak.

Kl. 10:04

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Troels Ravn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:04

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. På dette lovforslag er jeg suppleant for ordføreren, hr. Flemming Møller Mortensen, og har derfor fået en tale her, som jeg vil læse op.

Teaterverdenen er stor og mangfoldig. Den indeholder alt fra eliten på Det Kongelige Teater til små børneteatre i provinsen. Det har derfor længe været Socialdemokratiets ønske at gøre hele systemet omkring teatrene mere overskueligt. Loven skal ikke længere hedde teaterloven, men bliver ændret til lov om scenekunst. Navnet teaterloven har eksisteret siden 1963, hvor Danmark fik sin første teaterlov. Siden er den blevet revideret og ændret mange gange. Det har også medført, at loven er blevet sværere at gennemskue.

Det er derfor tiltrængt, at der kommer en gennemgang, der fornyer og forenkler. Det nye navn, lov om scenekunst, symboliserer derfor både forandring og nytænkning. I juni 2011 indgik Folketingets partier en aftale på teaterområdet. Siden da har vi lyttet til parterne og har nu medtaget forslaget fra høringsparterne. Loven kommer til at give mere selvbestemmelse til de teatre i København, der er under ordningen Københavns Teater. Navnet bliver ændret til Det Københavnske Teatersamarbejde. En del af de administrative opgaver, som ordningen har stået for, bliver lagt ud til hvert enkelt teater. Det betyder også, at det enkelte teater selv kan udpege sin bestyrelse.

Vi har forenklet reglerne om tilskud til de ikkestatslige teatre. Nu vil der kun være én bestemmelse for tilskud til disse teatre i Danmark, og de vil blive behandlet med samme udgangspunkt og efter

samme regler. Det bliver tydeliggjort, at loven også omfatter musik, dramatik, dans, nycirkus, performance, og hvad der ellers findes af scenekunst.

I fremtiden er ønsket, at der vil komme mindre administration, men mere kunst. Der er mange scenekunstnere, der er hjemløse, forstået på den måde, at de ikke har et fast sted at udfolde sig på. Ved at skabe en ny, åben scene i København bliver der plads til, at alle slags kunstnere med forskellig profil kan få plads på en scene i hovedstaden. Denne scene bliver ikke reserveret eller forbeholdt nogen frem for andre, men er til scenemiljøet fra provinsen såvel som fra København. Kvalitetsvurdering af egnsteatrene vil fremover blive varetaget af Scenekunstudvalget. Alt i alt betyder loven mindre administration, forenkling og bedre faciliteter for scenekunstnere i hele Danmark.

Socialdemokratiet stemmer for lovforslaget i dag. Tak.

Kl. 10:06

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Alex Ahrendtsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:07

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Som det er blevet sagt, har dette lovforslag været længe undervejs. Allerede i 2008 nedsatte den daværende kulturminister Teaterudvalget, og det udmøntede sig så i fire undersøgelser om København Teater, Turné Teatret, billetkøbsordningen og internationaliseringen af dansk scenekunst, og det førte så frem til den politiske aftale fra juni 2011. Der er sket små justeringer, som at loven ændrer navn til lov om scenekunst, og Københavns Teater får det mere dækkende navn Det Københavnske Teatersamarbejde. Det er alt sammen fint.

Det, som vi i Dansk Folkeparti lægger vægt på, er, at teatrene i København nu får en større grad af selvbestemmelse, en mere professionel ledelse. Der bliver en bestyrelse, som ansætter ledelsen, i stedet for at det var Københavns Teater, der gjorde det, og det er glimrende.

Så er vi også glade for, at Det Ny Teater i lovforslaget fortsat får huslejetilskud, men det kommer nu på den årlige finanslov.

Vi er glade for, at der bliver en ens driftsstøtteordning for store teatre, herunder landsdelsscener og turnéteatre, og så er vi især glade for, at maksimumsgrænserne lempes for, hvor stort det kommunale tilskud til egnsteatre og små storbyteatre må være. Det er vigtigt for os, at vi har et bredt kulturtilbud, teatertilbud i hele landet og ikke kun i København, og der er masser af mennesker rundtomkring i kommunerne, der går i teatret. Med disse lempelser og ændringer giver vi mulighed for, at små teatre kan fusionere, og at kommunerne også kan give dem nogle flere penge, og det er jo alt sammen ganske godt.

Egnsteaterkonsulentordningen bliver afviklet. Der har været lidt diskussion i udvalget frem og tilbage, om det var en god idé, men evaluering bliver fortsat foretaget. Det er så bare Statens Kunstråd, der kommer til at forstå det. Om det er en god idé, må komme an på en prøve. Vi skal i hvert fald evaluere det og holde øje med, at det går, som det skal.

Så har vi også talt en del om formidlingsordningen, som er noget kompliceret og bureaukratisk. Den skal forenkles, og det har ministeren heldigvis også lagt op til at vi skal tage en snak om på et senere tidspunkt. Det er glædeligt.

Det sidste, som jeg lige vil henlede opmærksomheden på, er, at internationaliseringen ifølge loven nu kan foretages af teatre og børneteatre – ikke at man skal, og det er såmænd meget godt. Der er jo en del børneteatre i Danmark, som er efterspurgt i udlandet, og de skal selvfølgelig have mulighed for at rejse ud, bare det ikke bliver et krav.

Til sidst vil jeg sige, at jeg kunne forstå af høringssvarene, at mange af høringsparterne var skuffede over, at det ikke blev en stor reform, men jeg tror faktisk, at det er en fin, lille reform med gode justeringer i en ordning, som fungerer godt for mange mennesker og institutioner og kulturformer.

Så med dette glæder Dansk Folkeparti sig til det fortsatte arbejde.
Kl. 10:10

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Så er det hr. Hans Vestager som radikal ordfører.

Kl. 10:10

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

Som radikal ordfører kan jeg tilslutte mig det, som de tre foregående ordførere har sagt. Det er rimelige forandringer, der er blevet foretaget. Det er en god idé at ændre lovens navn til lov om scenekunst. Det er sådan, at der konstant sker forandringer inden for teaterverdenen, inden for hele det område, som denne lovgivning vedrører, og derfor er det sådan, at så skal så mange som muligt føle sig velkomne, for der sker konstant forandring og udvikling inden for området. Folk får nye ideer, ildsjæle kommer frem, og dem skal der også være plads til.

Så derfor er der fra Det Radikale Venstre tilslutning til lovforslaget. Man må jo også sige, at der er foregået en lang behandling af det – først den store teaterredegørelse og så de fire undersøgelser. Og det, der for mig er det vigtigste i lovforslaget, er, at der lægges vægt på, at det ligger på det mere overordnede plan, og at man undgår så meget at nævne navne på forskellige teatre i selve loven, sådan at det, der sker på de enkelte teatre, kan foregå, uden at man skal føle, at man er nødt til at henholde sig til, at der står noget i en bestemt lovgivning. Det er derfor også udmærket, at der tales om, at hvad der skal ske efterfølgende med hensyn til bestyrelser og bestyrelsessammensætning, og hvordan det skal ordnes, sker ved hjælp af bekendtgørelser. At man vil tilskynde til internationalt samarbejde, burde egentlig ikke være nødvendigt at skrive i loven, for det må formodes, at man selv var med i noget sådant arbejde, men det kan jo være lidt svært, når man ellers sådan er vokset op i en bestemt national sammenhæng.

Fra radikal side er der støtte til lovforslaget.

Kl. 10:12

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Pernille Vigsø Bagge som SF's ordfører.

Kl. 10:12

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

I SF er vi glade for det nye udspil til teaterloven, hvor vi fra politisk hold flytter prioriteringen i retning af mere kunst og mindre administration. SF har respekt og forståelse for teatermiljøets vigtighed i det danske kulturlandskab. Scenekunsten er sprudlende og høster stor succes og råder over en omfattende talentmasse fyldt med kreativitet og inspiration. De mange opsætninger på landets scener overværes af og beriger mange borgere hver dag og giver stof til eftertanke og refleksion.

Tilbage i juni 2011 indgik Folketingets partier undtagen Enhedslisten en politisk aftale om en række ændringer på teaterområdet. Aftalen følger op på Teaterudvalgets rapport »Scenekunst i Danmark – veje til udvikling«. Loven ændrer navn til lov om scenekunst, og lovens tekst tilpasses denne ændrede terminologi. Navneforandringen understøtter vores forståelse for, at den pågældende lov handler om meget mere end teater. Scenekunstområdet kendetegnes gennem sin

høje diversitet af udtryks-, udfoldelses- og arbejdsformer, og det afspejles nu i lovgivningen.

Københavns Teater består, men skifter navn til Det Københavnske Teatersamarbejde. De enkelte teatre under paraplyorganisationen sikres mere selvstændighed, da deres egne bestyrelser nu skal udpege teaterdirektøren. Denne teaterdirektør skal så tilrettelægge det pågældende teaters profil i samarbejde med Det Københavnske Teatersamarbejde. Derfor er det positivt, at vi med denne løsning decentraliserer teatermiljøet og sikrer de enkelte teatre størst mulig indflydelse på de beslutninger, der påvirker deres arbejde. Samtidig medfølger også et krav om besparelser på Det Københavnske Teatersamarbejdes administration. 5 pct. skal skrælles af i indværende år samt 2 pct. i det følgende. Pengene, der spares, øremærkes til brug på en ny åben scene i København, som projektteatre og turnerende teatre kan spille på. En sådan er tiltrængt, for scenekunstaktørerne har manglet den længe.

Lovforslaget sikrer endvidere Det Ny Teaters overlevelse, idet dets huslejetilskud findes som en selvstændig bevilling. Huslejetilskuddet er tidligere blevet udbetalt af Det Københavnske Teatersamarbejde, men skåret væk efter en sparerunde. Men at undvære Det Ny Teater, som har haft stor succes med sin profil som musikteater, ville være et stort tab for det danske kulturmiljø, og derfor er det vigtigt, at dets fortsatte virke sikres.

Et andet positivt tiltag er aftalens udvidelse af rammerne for, hvor meget offentlig støtte landets egnteatre og små storbyteatre kan tildeles. Dette åbner mulighed for, at disse teatre kan vokse sig større og udvikle sig til stor glæde for borgerne.

SF støtter det fremlagte lovforslag.

Kl. 10:15

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:15

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Nu er der jo flere af de foregående ordførere, der har været inde på, at lovforslaget, som vi behandler her i dag, er en udmøntning af en aftale, som er indgået af alle partier undtagen Enhedslisten, og det skal jeg skynde mig at sige ikke er, fordi vi ikke synes, at lovforslaget er udmærket, for det synes vi, og vi vil meget gerne være med til at drøfte det. Vi håber også, at vi i fremtiden kan være med i kommende drøftelser omkring teaterområdet og scenekunstområdet, så det er ikke et udtryk for, at vi ikke synes, at det, der ligger, er udmærket. Så jeg håber, at vi kan få en rigtig bred drøftelse – hvor vi også er med – af fremtiden for det her område.

Jeg synes, der er gode toner i forslaget. Jeg synes, det er positivt, at loven skifter navn til lov om scenekunst. Det er på tide, at vi får inkluderet de mange former for scenekunst, som ikke er snævert teater, men også er performanceater, dans, og hvad der ellers findes derude på de skrå brædder.

Vi er også meget begejstrede for, at aftalen åbner op for, at der kan komme en åben scene langt om længe. Til gengæld synes jeg, det er en lille smule bekymrende, at man ikke er kommet længere og har taget initiativ til at sikre, at der rent faktisk bliver en fast åben scene. Man kunne læse så sent som i går i Politiken, at nu bliver den skubbet lidt rundt mellem de forskellige teatre i København, og Mikkel Harder Munck-Hansen, den tidligere formand for Scenekunstudvalget under Statens Kunstråd, sagde også, at der simpelt hen mangler det, at politikerne satte sig mere for bordenden i den her sammenhæng og forlangte, at der blev fundet en åben scene. Jeg kunne godt ønske mig, og jeg kunne høre, at det også var et ønske fra Venstre, at vi satte os mere for bordenden i den sammenhæng og sikrede, at der rent faktisk kommer en åben scene og en fast åben scene.

Herudover vil jeg sige, at vi er glade for, at man laver mere frie rammer for rabatordninger og nedsatte priser. Jeg kan se, at man lægger op til en drøftelse af bekendtgørelsen på det område, og vi håber, at det betyder, at mange flere mennesker kan komme til at komme i teatret eller ud at se andre typer performance – også folk, som måske ikke har meget høje lønninger eller penge til den slags.

Her på falderebet vil jeg gerne lige stille ministeren et spørgsmål, som jeg håber han vil kommentere enten i dag eller i forbindelse med udvalgsarbejdet. I mange andre sammenhænge har jeg lagt mærke til, at kulturministeren lægger vægt på talentudvikling, og jeg vil gerne høre, om der er nogen særlig grund til, at der ikke er nogen initiativer her i loven, som kunne være med til at fremme talentudvikling i bred forstand, eventuelt regionalt, når det gælder området omkring scenekunst.

Men som lovforslaget ligger, kan vi sagtens fra Enhedslistens side støtte det.

Kl. 10:18

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Anders Samuelsen som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 10:18

(Ordfører)

Anders Samuelsen (LA):

Da vores ordfører ikke kan være her i dag, skal jeg læse hans ordførertale op.

Dette forslag er en del af den samlede teateraftale, som Liberal Alliance var med til at indgå med den daværende regering og de fleste af Folketingets partier. Det overordnede sigte med aftalen var at sikre gode rammer for dansk teater. I dag udmønter vi en række mere tekniske og konkrete initiativer, som er en del af aftalen. De enkelte elementer er allerede blevet grundigt gennemgået i løbet af debatten, men jeg vil gerne her have lov til at fremhæve den del af forslaget, som handler om at lempe de hidtidige maksimumsgrænser for, hvor stor en andel af det kommunale tilskud til egnsteatre og små storbyteatre der refunderes af staten. Det giver en større fleksibilitet og understøtter det lokale ansvar, og det er et sundt princip.

Liberal Alliance støtter forslaget.

Kl. 10:19

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Lars Barfoed som konservativ ordfører.

Kl. 10:19

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Som andre har været inde på, gennemfører det her lovforslag jo en aftale, der blev indgået sidste år på teaterområdet. Vi støtter forslaget. Vi var med i den aftale, der blev indgået sidste år. Det var endda en konservativ minister, der stod for den. Nu er der skiftet minister, men Det Konservative Folkeparti har ikke skiftet holdning til aftalen, så vi støtter det lovforslag, der jo gennemfører den aftale, der blev indgået.

Vi lægger i Det Konservative Folkeparti stor vægt på, at der er gode vilkår for vores teatre lige fra Det Kongelige Teater til de mindste egnsteatre. Det er vigtigt, for teatret er simpelt hen en vigtig del af dansk kultur. Teatret er en vigtig kulturinstitution. Når det gælder formidling af dansk kultur, og så kan det være klassisk dansk kultur eller moderne dansk kultur, er den formidling af kulturen, der foregår over de danske scener, rigtig vigtig. Vi kan slet ikke undvære det, og det er vigtigt, at det er noget, der også sker på lokalt niveau. Derfor er ikke mindst egnsteatrene vigtige.

Jeg vil også gerne i den forbindelse fremhæve, at det er vigtigt, at vi sikrer, at børn og unge har adgang til vores scener. Børn og unge

er jo den kommende generation af teatergængere. Nu kan jeg forstå, at vi senere skal se på en bekendtgørelse, hvor der bliver muligheder for at tage nærmere stilling til rabatordninger og lignende, og i den forbindelse vil Det Konservative Folkeparti lægge vægt på, at der fortsat er gode muligheder for rabat til børn og unge, for det er vigtigt, at vi sikrer, at den generation, der vokser op, vokser op i kendskab til scenen, sådan at de kan blive, jeg havde nær sagt gode og flittige teatergængere i fremtiden.

Med lovforslaget her får vi en mere enkel struktur i vores administration af teatrene, en større fleksibilitet for egnsteatrenes muligheder for støtte og sammenlægninger, og det er elementer, som vi synes er væsentlige, blandt de andre elementer, der ligger i lovforslaget. Der er jo fortsat forhold, vi skal se på og udvikle i forbindelse med vores teatre, men vi synes i Det Konservative Folkeparti, at det her lovforslag er et godt skridt på vejen i udviklingen af teaterordningerne i Danmark.

Kl. 10:22

Formanden:

Tak til det den konservative ordfører. Kulturministeren.

Kl. 10:22

Kulturministeren (Uffe Elbæk):

Allerførst vil jeg sige tak for de bemærkninger, der er faldet. Det er jo dejligt at se, at det her lovforslag får politisk opbakning fra alle Folketingets partier. Selv om der vil blive lidt overlap mellem det, jeg nu kommer til at sige, og nogle af de indlæg, der allerede har været, så vil jeg alligevel gennemgå og opsummere lovforslagets indhold.

Det lovforslag, som regeringen har fremsat, er først og fremmest resultatet af den aftale på teaterområdet, som blev indgået i juni sidste år. Men der er også enkelte ændringer, som er tilføjet, efter at lovforslaget har været i høring. De ændringer har vi været enige om i aftalekredsen. Lovforslaget består af en række ændringer til den gældende teaterlov, men medfører ikke nye ordninger for scenekunsten i Danmark. Man kan vel tale om en modernisering af den gældende lov, en modernisering, som tydeliggør, at loven ikke kun handler om teater i traditionel betydning.

Vi foreslår, at loven ændrer navn til lov om scenekunst. Mon ikke den til daglig vil blive kaldt scenekunstloven. Alle steder, hvor det giver mening, er ordvalget blevet tilpasset, men hvor der er tale om scenekunstinstitutioner, som har ordet teater som en del af deres navn, er ordvalget uændret. Tilpasningen vil ikke ændre på, hvem der kan få tilskud, eller på, hvor store tilskud der bliver tale om. Tilpasningen betyder, at det bliver tydeligt i lovteksten, at loven også omfatter musikedramatik, dans, nycirkus, performance, og hvad der ellers findes på scenekunstmrådet. Generelt søger lovteksten væk fra detailregulering. Det resulterer i, at vi fjerner beskrivelsen i lovteksten af, hvad navngivne institutioner på scenekunstmrådet skal gøre. Specifikke krav til institutionerne stilles fremover i bekendtgørelsesform og i forbindelse med de rammeaftaler, der indgås mellem de enkelte institutioner og deres tilskudsydere.

De vigtigste områder, hvor der foreslås ændringer, er: Lovens bestemmelser om København Teater ændres. Det er målet med ændringen, at de enkelte teatre, som indgår i København Teater, får større grad af selvbestemmelse. Som det blev aftalt den 21. juni sidste år, skal der fortsat være en institution, som fordeler midlerne mellem de københavnske teatre, og som varetager en række tværgående opgaver på vegne af teatrene. Den institution foreslår vi skal hedde Det Københavnske Teatersamarbejde.

Vi samler reglerne for de store ikkestatslige teatre og gør dem mere generelle. Det er tanken, at de mere generelle regler skal kunne bruges til at regulere forhold på flere institutioner på scenekunstmrådet, som varetager særlige opgaver. Men med ændringerne nævnes ingen af teatrene længere ved navn i loven. Nogle har været bekym-

ret for, at de enkelte institutioner dermed skulle blive mere udsatte, eller for, at tilskuddene til de gamle institutioner skulle falde, når flere kan blive omfattet af lovens bestemmelser. Der ligger imidlertid ikke nogen som helst planer af den art bag dette ændringsforslag.

Der ændres på reglerne for egnsteatrene. Det bliver lettere at danne større enheder gennem fusion af egnsteatrene, og det bliver muligt at yde større tilskud til egnsteatre, hvis flere kommuner går sammen om at støtte samme egnsteater. I overensstemmelse med aftalen af 21. juni foreslås egnsteaterkonsulentordningen afskaffet, men som et resultat af høringerne af lovforslaget er vi i aftalekredsen dog blevet enige om at videreføre en kvalitetsvurdering af egnsteatrene. Den skal Statens Kunstfond have ansvaret for at sætte i gang.

Endelig indeholder lovforslaget også nedlæggelse af Udvalget for Børneteater og Opsøgende Teater, som er aftalt den 21. juni 2011. Udvalgets opgave med at tilrettelægge en børneteaterfestival og udgive et katalog over børneteaterforestillinger vil fremover blive løftet af den selvejende institution Teatercentrum.

Til allersidst vil jeg bare lige kommentere det spørgsmål, som fru Stine Brix stillede mig om talentudvikling. Selvfølgelig vil vi diskutere det i det kommende udvalgsarbejde, og jeg ser frem til det. Endnu en gang vil jeg sige, at det er dejligt at se en sådan bred politisk opbakning til lovforslaget.

Kl. 10:26

Formanden:

Tak til kulturministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, og så er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af lovforslag nr. L 99:

Forslag til lov om ændring af lov om indhentelse af børneattest i forbindelse med ansættelse af personale m.v. og folkeoplysningsloven. (Udvidelse af børneattestordningen).

Af kulturministeren (Uffe Elbæk).

(Fremsættelse 29.02.2012).

Kl. 10:26

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Michael Aastrup Jensen som ordfører for Venstre.

Kl. 10:27

(Ordfører)

Michael Aastrup Jensen (V):

Med lovforslag nr. L 99 foreslår regeringen en udvidelse af pligten til at indhente børneattester. Det skal således også gælde en række konkrete institutions- og persongrupper, som f.eks. bibliotekarer på børnebiblioteker og pedeller i daginstitutioner.

Ændringen af loven skal styrke forældrenes tryghed, når de afleverer børnene i børnehaver, fritidsklubber og andre institutioner. De skal kunne tage afsted fra institutionerne med en vished om, at deres børn er i de bedste hænder. Ændringen skaber således efter Venstres mening en tryghed for forældrene og en mere sikker hverdag for

børnene. Det er vigtigt, at både forældrene og ansatte føler sig trygge ved alle de ansatte, der omgås børnene. Uanset om det er en stor gruppe børn, der leger fangeleg, eller om det er et enkelt barn, der leger alene i sandkassen, skal forældrene og ansatte turde gå fra børnene med vished om, at alle vil det bedste for børnene.

Lovforslaget er resultatet af en arbejdsgruppe under Kulturministeriet. Det er en opfølgning på arbejdsgruppens undersøgelser, der har fokuseret på behovet for at gennemføre justeringer i reglerne for børneattester. Justeringerne skal garantere, at børneattester indhentes i alle sammenhænge, hvor det er relevant.

Den nuværende lov, der bestemmer, hvor mange børneattester der skal indhentes, er generelt velfungerende, men vi mener, at der er behov for at styrke loven. Den skal også gælde for andre institutions- og persongrupper, som er i kontakt med børnene. Det vil skabe en bedre hverdag for både børnene og de ansatte i institutionerne. Det er i dag sådan, at der indhentes ca. 250.000 børneattester. Det vurderes, at lovforslaget vil medføre, at der skal indhentes at ca. 9.000 ekstra. Der er således tale om en relativt lille forøgelse. Derudover vil de foreslåede ændringer bidrage til at skabe større tryghed og bedre rammer for alle.

Men samtidig er det stadig vigtigt, at de ansatte er opmærksomme, for selv om børneattesterne er en stor hjælp ved ansættelsen af nyt personale, må den ikke afløse ledelsens og personalets ansvar. Det er således vigtigt, at denne udvidelse af ordningen om indhentning af børneattester ikke skaber en falsk tryghed. Men den er helt sikkert et godt redskab til at skabe trygge rammer omkring børnene.

Derfor støtter Venstre lovforslaget, idet lovforslaget gennemfører de nødvendige ændringer af loven om børneattester, således at lovforslaget forhåbentlig kan gennemføres den 1. juni 2012.

Kl. 10:29

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Troels Ravn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 10:29

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Tak. Også på dette lovforslag er jeg vikar for hr. Flemming Møller Mortensen.

I 2005 blev børneattestloven vedtaget med et bredt flertal i Folketinget. Med loven følger, at myndigheder, organisationer og institutioner skal indhente en børneattest hos Rigspolitiet inden ansættelse af personer, der skal have direkte kontakt med børn og unge under 15 år. Loven har til hensigt at beskytte børn og unge mod seksuelle overgreb fra voksne uden familiære relationer til det pågældende barn. Formålet med den pågældende lov er at sikre, at vores børn og unge kan færdes trygt i skoler og institutioner og til fritidsaktiviteter. Forældre skal med ro i sindet kunne overlade deres børn i andre voksnes varetægt. Vi skal som samfund kunne stole på, at det tillidsforhold, der opstår mellem barn og voksen, ikke misbruges.

En tværministeriel arbejdsgruppe har undersøgt den nuværende lovgivning og har fundet, at det er nødvendigt at udvide personkredsen, der skal indhentes børneattest på. I en række tilfælde skal der ikke indhentes børneattest for voksne, der fast færdes blandt børn og unge, fordi de igennem deres stilling ikke har direkte kontakt til børn og unge. Dette kan f.eks. være en havearbejder i en børnehave. Det er et unødigt hul i lovgivningen, og det sætter spørgsmålstejn ved, om den nuværende lov lever fuldstændig op til den oprindelige intention, nemlig at beskytte børn og unge.

Med dette forslag til en lovændring er det derfor formålet at udvide personkredsen, som der skal indhentes børneattest på. De nye regler vil gælde for personer, der færdes blandt børn og unge under 15 år og derfor har mulighed for direkte kontakt til børn og unge. Ved en sådan udvidelse skal der være en klar sammenhæng mellem for-

målet med loven og midlet til at effektuere loven. I den forbindelse mener jeg, at vi har fået et resultat meget tæt på det opnåelige. Intentionen er at sikre trygheden for børn og unge uden at indføre unødvendige og tidkrævende administrative byrder for de pågældende institutioner.

Det fremgår af høringssvarene, at der forventes under 10.000 yderligere børneattester indhentet oveni de nuværende 250.000 attester om året. Det er meget vigtigt, at de berørte myndigheder, organisationer og institutioner skal kunne fortsætte med at udføre det arbejde, de har til opgave, samtidig med at vi sikrer en høj standard for beskyttelse af børn og unge under 15 år.

Lovforslaget medfører tilmed en ændring i folkeoplysningsloven, som betyder, at betingelserne for at modtage tilskud afhænger af overholdelse af børneattestloven.

Socialdemokraterne mener, at ændringen går ind og dækker et hul i den nuværende lov. Vi håber derfor, at der fortsat er bred opbakning til at beskytte børn og unge mod seksuelle forbrydelser. Socialdemokraterne støtter lovforslaget.

Kl. 10:32

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 10:32

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Lovforslaget skal som sagt styrke indsatsen over for seksuelle overgreb mod børn, og at det allerede nytter med de nuværende regler, vises jo af, at der blev fundet 70 positive ud af ca. 250.000 børneattester, der blev udstedt i 2011. Som andre har nævnt, vil lovændringen medføre yderligere ca. 9.000 børneattester, heraf 1.500 i erhvervsvirksomheder. Lovændringen udvider personkredsen til f.eks. havepersonale i daginstitutioner, bibliotekarer og tilsynsførende i svømmeklubber, og det er jo alt sammen glimrende.

Hvis vi lige kigger lidt på baggrunden for lovforslaget, skyldes det jo to beslutningsforslag fra henholdsvis Dansk Folkeparti og Socialistisk Folkeparti, der begge lagde op til at udvide den kreds af personer, som der skal indhentes børneattest på. Dansk Folkeparti ønskede at gå videre, vi ville udvide børneattestordningen til at omfatte eksisterende ansættelsesforhold og ikke kun nyansættelser, som det er tilfældet i dag.

Lovændringen kommer heller ikke til at gælde for eksisterende ansættelser, og det er vi lidt kede af i Dansk Folkeparti. Vi er godt klar over, at loven kan suppleres af indberetningscirkulæret, som jo giver arbejdsgiverne mulighed for at blive underrettet efter omstændighederne, hvis en ansat eller en beskæftiget person har direkte kontakt med børn under 15 år, men det hjælper jo ikke noget ved allerede ansatte. Jeg kan forstå på baggrundsmaterialet, at ministeriet mener, det vil stride mod arbejdsretlige regler, hvis vi udvider det til eksisterende ansættelser, men i Dansk Folkeparti mener vi, at det må vi kunne finde en løsning på. Så Dansk Folkeparti skal i dag opfordre ministeren til at udvide pligten til eksisterende ansættelsesaftaler.

Med disse lidt kritiske ord kan vi dog bakke lovforslaget op, og vi ser frem til det kommende arbejde i udvalget, hvor vi også håber at ministeren og de øvrige partier vil bakke op om Dansk Folkepartis ønske om at udvide ordningen til eksisterende ansættelser.

Kl. 10:35

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Hr. Hans Vestager som radikal ordfører.

Kl. 10:35

(Ordfører)

Hans Vestager (RV):

På Det Radikale Venstres vegne skal jeg udtale, at vi kan tilslutte os det foreliggende lovforslag om, at man udvider personkredsen, og at der også skal indhentes børneattest på personale, som ikke direkte er ansat til at have med børn at gøre, f.eks., som det er sagt, børnebibliotekarere og pedeller i børnehaver. Med hensyn til om der skal indhentes attester for personer, der allerede er ansat, som bemærket af Dansk Folkepartis ordfører, må det afklares, om den mulighed rent faktisk findes. Foreløbig er det jo sådan, så vidt det kan vurderes, at det strider mod de arbejdsretlige regler på området.

Men opbakning til forslaget fra Det Radikale Venstre.

Kl. 10:36

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Pernille Vigsø Bagge som SF's ordfører.

Kl. 10:36

(Ordfører)

Pernille Vigsø Bagge (SF):

Vi hører desværre alt for ofte om overgreb på børn, misbrug og krænkelse, både inden for familiens egne rammer og i det offentlige rum, og i SF er vi af den holdning, at vi skal gøre alt, hvad vi kan for at beskytte vores børn. Det er vores pligt, både som folkevalgte politikere, som forældre og som mennesker. Vi må gøre alt tænkeligt for at forebygge, at vores børn havner i en overgrebssituation. SF hilser det her lovforslag velkommen, fordi det styrker indsatsen mod seksuelle overgreb begået mod børn. Lovforslaget udvider den personkreds, som man indhenter børneattest på, før de ansættes i stillinger, hvor de har mulighed for at skabe tillidsforhold til børn under 15 år. Det kan f.eks. være havepersonale i institutioner, tilsynsførende i svømmeklubber osv.

Børneattestloven har, siden den blev indført, ført gode resultater med sig. F.eks. har alle idrætsforeninger siden 2005 være forpligtet til at tjekke nye frivillige i politiets Centrale Kriminalregister. DGI, Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, og DIF, Danmarks Idræts-Forbund, har indgået et samarbejde, hvor man har ensrettet sanktionerne. Den positive børneattest medfører dermed udelukkelse fra både paraplyorganisationerne selv og disses medlemsforeninger.

Lovforslaget giver foreninger og institutioner en unik mulighed for at gardere sig mod at ansætte mennesker, der tidligere har forgrebet sig på børn. Det kan give arbejdsgiverne tryghed, da det at skulle leve med at have ansat en forbryder, der har de forkerte hensigter i forhold til den stilling, vedkommende har fået, kan være vanskeligt at håndtere. Det giver også forældrene tryghed, da de ikke behøver at bekymre sig om negative konsekvenser ved at aflevere deres børn i en institution, til fodbold i den lokale idrætsforening eller lignende, og det vil samtidig frigøre den heldigvis overvejende del af gode medarbejdere med rent mel i posen for mistænkeliggørelse og svigtende tillid.

SF støtter forslaget.

Kl. 10:38

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Fru Stine Brix som Enhedslistens ordfører.

Kl. 10:38

(Ordfører)

Stine Brix (EL):

Jeg vil gerne starte med at understrege, at for Enhedslisten er det naturligvis ligesom for alle andre partier her i Folketinget uhyre vigtigt, at vi kommer seksuelt misbrug af børn til livs. Det absolut vig-

tigste er, at vi bliver bedre til at forebygge, at overgreb og misbrug finder sted, og ikke mindst, at de professionelle, der arbejder omkring børnene, er uddannede i at opdage og håndtere mistanke om overgreb mod børn. Det handler også om at sikre en ordentlig behandling af de børn, som udsættes for misbrug, og en behandling af de voksne, som krænker dem, så vi undgår, at det sker igen. Derfor er jeg positiv over for hensigten med forslaget, til gengæld er jeg mere skeptisk over for, om forslaget rent faktisk vil få den effekt, som er hensigten.

Jeg mangler stadig at se, at den nuværende børneattestlov har virket, at der rent faktisk er færre børn, som bliver udsat for seksuelle overgreb som følge af loven, og det vil jeg spørge ind til i det videre arbejde.

Dernæst synes jeg, det er vigtigt, at vi ikke laver en uigennemskuelig lovgivning for de mange bestyrelser af frivillige og professionelle, som sikrer, at vi har et rigt kulturliv i Danmark. Med den her lovgivning påhviler der jo bestyrelserne et omfattende ansvar, og konsekvensen af ikke at få indhentet attester på alle dem, som loven lægger op til der skal indhentes attester på, kan være alvorlige for en klub eller forening i form af f.eks. mistet tilskud eller bøder. Forslaget lægger jo op til, at bestyrelserne har pligt til, at der indhentes børneattester på en meget, meget bred kreds, f.eks. rengøringspersonale på et teater, rundvisere på et museum, pedeller på en rideskole osv. osv. Jeg synes, det er vigtigt, at vi spørger os selv, om vi tror, at det vil gøre en positiv forskel for at forhindre overgreb på børn, og om ikke det risikerer at udgøre en forhindring for rent faktisk at udfolde det rige kultur- og idrætsliv, som vi har. Som Bibliotekarforbundet også anfører i deres høringsvar, risikerer man at lave en lovgivning, som er alt for vidtgående i forhold til det ellers gode og vigtige formål.

Endelig vil jeg gerne gentage en kritik, som vi fra Enhedslistens side også fremførte i forbindelse med det oprindelige lovforslag, dengang med opbakning fra Det Radikale Venstre, SF og Venstres fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Karsten Nonbo. Det her er jo som den oprindelige lov en meget vid rammelov. Når man læser lovforslaget, kan man se, at det i virkeligheden er op til x antal ministre at udstede bekendtgørelser, som betyder, at nogle andre kan blive pålagt en straf, så længe det bare er nogle, der i et eller andet omfang har noget med børn at gøre. Det vil sige, vi slet ikke kender omfanget. I bemærkningerne til lovforslaget på side 8 kan man se Kulturministeriets område nævnt, og at det er en lang, lang række af arbejdsfunktioner og ikke mindst institutioner, som det her lovforslag omfatter. De andre ministres område har jeg ikke set.

Fru Birthe Rønn Hornbech og hr. Karsten Nonbo skrev omkring det oprindelige lovforslag, at lovforslaget slet ikke lever op til reglerne om god lovqualität. Der er tale om et lovforslag, der nærmest udelukkende består af myndighedsbestemmelser, og derved er lovgivningsmagten flyttet fra Folketinget til en række ministre, og det helt elementære krav om, at borgeren i loven skal kunne læse om sine pligter og kende sanktionerne for en overtrædelse, er ikke opfyldt. Det står slet ikke klart i lovteksten, hvilke pligter loven omhandler, og hvilke sanktioner der kan blive tale om.

Det synes jeg er en meget vigtig bekymring, og den synes jeg kulturministeren og de øvrige ordførere skal tage med videre i arbejdet.

Så for at samle op vil jeg sige, at når jeg er skeptisk, er det ikke, fordi jeg er uenig i hensigten i forslaget, men min bekymring er, at det her kan være et skridt, der krænker andre fundamentale rettigheder i det danske samfund, måske uden at bidrage til, at der rent faktisk bliver færre af de overgreb, som vi alle ønsker at forhindre. Men jeg vil spørge ind til forslaget, før vi tager endelig stilling. Jeg synes, det er vigtigt, at vi er opmærksomme på de her ting. Tak for ordet.

KI. 10:42

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Hr. Anders Samuelson som Liberal Alliances ordfører.

KI. 10:42

(Ordfører)

Anders Samuelson (LA):

Vores ordfører på området kan desværre ikke være til stede i dag, men på Liberal Alliances vegne skal jeg sige, at vi støtter forslaget, selv om vi også er opmærksomme på, at vi med forslaget giver ministeren en ret stor bemyndigelseskompetence. Man skal altid være opmærksom på, om det er godt eller ej, altså om vi risikerer at komme i en situation, hvor man med lidt for løs hånd giver ministeren en mulighed for reelt set at komme til at indføre unødigt bureaukrati. Så det vil vi selvfølgelig være opmærksomme på ved selve implementeringen af lovgivningen.

Men med de faldne bemærkninger skal jeg meddele, at Liberal Alliance støtter forslaget.

KI. 10:43

Formanden:

Tak til Liberal Alliances ordfører. Hr. Lars Barfoed som konservativ ordfører.

KI. 10:43

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Det er måske ikke det største lovforslag, vi har set, men det er et vigtigt lovforslag, vi behandler nu, fordi hele regelsættet om børneattester er vigtigt. Børneattesterne har den meget, meget vigtige funktion at forebygge seksuelle overgreb mod børn, og det er jo noget, som vi er fælles om alle sammen at sætte alt ind på at undgå. Og så giver det jo også tryghed hos forældrene, hos personalet og ledelsen i institutioner og virksomheder, at der er en ordening med børneattester. Så på mange måder er det her en vigtig sag, og nu gennemfører vi altså med lovforslaget en udvidelse til flere arbejdsfunktioner end de, hvor man direkte beskæftiger sig med børnene. Man udvider det til folk, der fast færdes blandt børn og derved har mulighed for at få en direkte kontakt med børn. Disse arbejdsfunktioner bliver også omfattet af reglerne.

Det er vi i Det Konservative Folkeparti meget enige i. Men det er vigtigt, vil jeg godt sige, at der i den bekendtgørelse, som ministeren så nu får en bemyndigelse til at udarbejde, er klarhed i reglerne. Det har andre også været inde på. Der må ikke være usikkerhed om, hvilke funktioner der er omfattet, og hvilke der ikke er omfattet. Når vi nu gerne vil skabe mere tryghed i institutionerne, hører den tryghed også sammen med, at man er tryk, med hensyn til om man har gjort det, man skal, og derfor skal der være klare regler.

Jeg vil sige, som også andre har sagt det, at der skal være en afgrænsning, så man ikke fuldstændig udvander området til alle, som ud fra nogen som helst teoretisk mulighed nogen sinde kunne komme til at beskæftige sig med eller møde nogle børn, mens de står og arbejder. Altså, det kan komme til at gå for vidt, således at det bliver udvandet, og derfor er det vigtigt, at der er en balance i det, og at der er klarhed i det.

Med de ord vil Det Konservative Folkeparti i øvrigt støtte lovforslaget.

KI. 10:45

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Kulturministeren.

Kl. 10:45

Kl. 10:49

Kulturministeren (Uffe Elbæk):

Igen vil jeg sige tak for de konstruktive bemærkninger, der er faldet fra alle ordførere i salen. Det er jo dejligt at fremsætte lovforslag, når der er bred politisk opbakning. Jeg hæfter mig også generelt ved, at der er stor opbakning til børneattestordningen som et vigtigt redskab i indsatsen over for seksuelle overgreb mod børn.

Børneattestordningen har nu fungeret i 7 år. Alene sidste år blev der indhentet næsten en kvart million børneattester, og heraf var de 70 positive. Vi kan med andre ord konstatere, at ordningen virker.

Det er dog vigtigt, at vi hele tiden har fokus på, at børneattestordningen er så effektiv som muligt. Den skal beskytte vores børn og unge uden at kvæle det frivillige engagement i foreninger i administrativt bøvvl og besvær. Derfor blev der i december 2010 nedsat en tværministeriel arbejdsgruppe, som har set nærmere på behovet for at justere børneattestordningen. Arbejdsgruppen er kommet med nogle anbefalinger til, hvordan vi kan gøre ordningen endnu bedre og samtidig lukke de huller, der har vist sig at være i ordningen. Lovforslaget bygger på arbejdsgruppens anbefalinger og går i hovedtræk ud på, at vi laver en mindre udvidelse af den personkreds, der skal indhentes børneattester på. I dag er børneattestordningen jo skruet sammen på den måde, at der skal indhentes børneattest på personale, der skal have direkte kontakt med børn. Det betyder, at der bl.a. skal indhentes børneattest, når daginstitutioner ansætter pædagoger, når vognmanden ansætter en chauffør, der skal køre med børn, og når den lokale fodboldklub beskæftiger en frivillig børnetræner.

Lovforslaget skal udvide ordningen, så den omfatter alle personer, der fast færdes blandt børn og derved får mulighed for at opnå direkte kontakt med børn. Der er altså tale om personer, der ikke som sådan er ansat til at have med børn at gøre, men som fast færdes, hvor der er børn til stede, og som derfor har mulighed for at opbygge et tilsidsforhold til børn. Det gælder bl.a. havepersonale i daginstitutioner og tilsynsførende i svømmehaller. Det vil fortsat være de enkelte ministre, der nærmere fastsætter, hvem der skal indhentes børneattest på.

Regeringen har valgt, at der fortsat kun skal indhentes børneattest, i forbindelse med at en person skal ansættes eller beskæftiges. Der skal altså ikke indhentes børneattest på personale, som allerede i dag er ansat, eller som blev ansat, før børneattestloven trådte i kraft i 2005. Det er jo noget, som tidligere har været drøftet her i Folketinget, og det er også noget, som arbejdsgruppen har overvejet. Hverken arbejdsgruppen eller regeringen mener dog, at det vil være hensigtsmæssigt, hvis ordningen også skulle gælde for personer, der allerede er ansat. Det skyldes, at det for det første vil bryde med den måde, vi regulerer det arbejdsretlige område på, og for det andet vil det indebære store administrative omkostninger at indhente børneattester på disse personer. Og så er det tvivlsomt, om det reelt ville medføre en øget beskyttelse af vores børn.

Det er min opfattelse, at lovforslaget vil medvirke til en styrket indsats over for seksuelle overgreb mod børn. Samtidig synes jeg, vi opretholder en fornuftig balance med hensyn til behovet for at beskytte børn og unge, uden at foreninger, institutioner osv. pålægges for store administrative byrder. Jeg er derfor også glad for, at satspuljepartierne i efteråret sidste år besluttede at anvende satspuljemidler til at finansiere de offentlige omkostninger ved at udvide ordningen.

Med de ord skal jeg sige tak for bemærkningerne. Der var to ordførere, som havde specifikke overvejelser, nemlig hr. Alex Ahrendt fra Dansk Folkeparti og fru Stine Brix fra Enhedslisten, og de spørgsmål, der blev rejst i deres ordførertilægg, vil vi selvfølgelig tage med ind i udvalgsbehandlingen og diskutere dem igennem. Og så igen: Tak for en bred opbakning.

Formanden:

Tak til kulturministeren.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af lovforslag nr. L 102:**Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen og lov om specialundervisning for voksne. (Forenkling af rammeaftaler m.v. for de regionale undervisningstilbud).**

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini).
(Fremsættelse 29.02.2012).

Kl. 10:49

Forhandling**Formanden:**

Forhandlingen er åbnet. Fru Karen Ellemann som ordfører for Venstre.

Kl. 10:50

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Mange tak, hr. formand. Vi tager nu hul på at behandle to lovforslag inden for folkeskoleområdet. Det her, som er det første af dem, er et af den slags lovforslag, som jeg kunne forestille mig ville være et, der ville kunne opleve en første behandling, der var forholdsvis hurtig, men lad os nu se. Det er et forenklingsforslag, og der må jeg starte med at sige, at vi i Venstre i hvert fald helt grundlæggende er meget interesseret i, at bureaukratiet så vidt muligt minimeres. Det her lovforslag bidrager med en forenkling af hele processen omkring rammeaftalerne og hele deres indhold, og det er derfor et positivt bidrag, som bl.a. betyder, at kommunerne nu vil kunne få mulighed for at bruge mere tid på det, det egentlig handler om, nemlig undervisningen.

Lovforslaget her vil betyde, at kommunerne ikke længere skal udarbejde de detaljerede redegørelser for, hvad der er den forventede brug af pladser ved de regionale undervisningstilbud, hvilket altså er en administrativ lettelse for kommunerne. Det er fornuftigt, at det nærmere indhold af rammeaftalerne med det her lovforslag kan fastlægges i regionalt regi; det skaber fleksibilitet, og det letter unødige arbejdsbyrder. Og så foreslås de nuværende krav til selve procedurerne for rammeaftalerne med det her lovforslag begrænset til et minimum.

Så jeg vil ganske kort sige, at det er et lovforslag, som vi bakker op om.

Kl. 10:51

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Troels Ravn som socialdemokratisk ordfører.

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Lovforslaget her forenkler den rammeaftale, som regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen årligt indgår om de regionale undervisningstilbud, og både proceduren for at indgå en rammeaftale og kravene til indholdet bliver forenklet. Rammeaftalen fastlægger regionsrådets pligt til at stille pladser til rådighed for kommunerne på de regionale undervisningstilbud og fastlægger taksterne for brugen af pladserne. Det er en forudsætning for aftalen – og det er det nye og det principielle – at de bestemmelser, der er om rammeaftaler på specialundervisningsområdet, skal koordineres med de bestemmelser, der er på det sociale område. Da det nemlig fortsat vil være sådan, at de fleste lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud vil have boafdelinger m.v., der drives i henhold til lov om social service, vil det være uhensigtsmæssigt, at der så er forskellige bestemmelser om rammeaftalerne for det sociale område og for specialundervisningsområdet.

Det fremgår af regeringsgrundlaget, »Et Danmark, der står sammen«, fra oktober 2011, at regeringen planlægger en revision af strukturreformen og herunder en vurdering af snitfladerne i opgavefordelingen mellem regioner og kommuner. Optimeringen af sagsgange, forenkling af rammeaftaler og eliminering af unødigt bureaukrati i den offentlige forvaltning er nogle mål, som regeringen synes det er vigtigt at have for øje. Når det, som det er i det her tilfælde, ydermere er ændringer, der vil betyde, at regionerne vil have en årlig udgift, der er 0,5 mio. kr. mindre, så er der naturligvis tale om endnu en gevinst, og Socialdemokraterne kan støtte lovforslaget. Tak.

Kl. 10:53

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Hr. Alex Ahrendtsen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 10:53

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Enhver, der har siddet med rammeaftaler ude i kommunerne, ved, at det på dette område er godt med forenklinger, for disse rammeaftaler kan være meget omfattende. Lovforslaget følger da også den tidligere regering og Dansk Folkepartis plan for at lægge mere ud til kommunerne og væk fra regionerne, så det er da glædeligt, at regeringen endelig har set lyset – fortsat endelig med det.

Som sagt flyttes koordineringen af rammeaftalerne fra regionsrådet til kommunalbestyrelserne. Det betyder, at kommunerne kan lægge det praktiske ansvar for arbejdet i en kommune eller i fælleskommunalt regi. Og så skal der ikke laves disse enorme årlige redegørelser om brug af pladser. Derudover lægger lovforslaget op til, at det vil medføre lavere takster, og det er jo også godt i en tid, hvor kommunerne er spændt hårdt for rent økonomisk.

Derfor kan Dansk Folkeparti støtte forslaget, og vi ser frem til det kommende arbejde i udvalget.

Kl. 10:54

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Lotte Rod som radikal ordfører.

Kl. 10:54

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Som det er blevet nævnt, er ideen med det her lovforslag at forenkle rammeaftalerne, som regionsrådet og kommunalbestyrelserne i regionen hvert år skal indgå om de regionale undervisningstilbud.

Kl. 10:51

Samtidig er formålet med lovforslaget at tilpasse rammeaftalerne til rammeaftalerne inden for det sociale område, som jo blev ændret sidste år. De fleste lands- og landsdelsdækkende undervisningstilbud har nemlig en boafdeling, der drives i henhold til lov om social service, og derfor er det ikke særlig hensigtsmæssigt, hvis bestemmelserne om rammeaftalerne er forskellige på specialundervisningsområdet og det sociale område. Det retter vi op på med det her lovforslag.

I Radikale Venstre er vi godt tilfredse med, at der er bred opbakning til lovforslaget. Det er jo lige ved at blive en vane i det her udvalg, og det synes jeg er rigtig godt.

Kl. 10:55

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Annette Vilhelmsen som SF's ordfører.

Kl. 10:56

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Det lovforslag, som vi tager fat på nu, og som vi sådan set, som fru Lotte Rod også siger, er meget enige om, er en del af hele strategien om forenkling. Fra SF's side støtter vi forslaget. Det forenkler, og det ensarter lovgivningen, så den meget bedre spiller sammen med den tilsvarende lovgivning på socialområdet. Det er vigtigt at give gode rammer for kommunernes arbejde med og udvikling af området, og det er hensigtsmæssigt, at der ikke kommer til at gælde to forskellige lovgivninger for bostederne og for den undervisning, som tilbydes i tilknytning til bostederne. For de enkelte kommuner vil det også betyde enklere procedurer omkring rammeaftalerne, og at kravene til indholdet af rammeaftalerne forenkles.

Det gode ved det her er bl.a., at det kommunale arbejde med de årlige redegørelser, hvor man forud skulle indrapportere om forventet forbrug af pladser, ophæves. Det vil lette den kommunale planlægning, også i forhold til en økonomistyring.

Vi lytter selvfølgelig til de bekymringer, der er i forhold til risiko for afspecialisering og i forhold til at sikre tilbud til de små handicappgrupper. Det er problematikker, vi selvfølgelig skal have os for øje i den kommende tid. Det, der er vores ønske med det her, er, at når vi får fastlagt rammerne, skulle det gerne give mulighed for, at der kan blive mere fokus på indhold. Derfor glæder vi os også til, at vi kommer til at beskæftige os med indholdet af de opgaver, der ligger på bostederne, om det er det sociale eller det undervisningsmæssige. Men bl.a. er netop opgavefordelingen på det specialiserede område en af de ting, som vi mener der bør ses på i den kommende evaluering af kommunalreformen.

Vi glæder os til det fortsatte arbejde, hilser tiltaget i dag velkommen, og vi bakker op.

Kl. 10:57

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det hr. Lars Dohn som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 10:58

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Som formentlig det eneste parti kan Enhedslisten ikke støtte L 102, ikke fordi vi har spor imod forenklinger og afbureaukratisering, det medvirker vi gerne til, når tingene kommer konkret frem, men det ligger jo sådan, som også påpeget af Danske Regioner, at vi skal have en revision af hele strukturreformen, og der vil det altså være rigtig godt at se tingene i en sammenhæng. Vi skal have en grundig debat om de snitflader, der er mellem, hvilke opgaver der skal være i det kommunale led, og hvilke opgaver der skal ligge i regionerne, og

den ser vi frem til. Hvis kommunerne, som det fremgår af forslaget, skal lave planer for tilbud, vil der ikke være en samlet plan i regionen, og den koordinerende funktion vil ikke få sammenhæng med driften af de tilbud, der er omfattet af aftalen.

Vores udgangspunkt er, at dem, der betalte prisen for strukturreformen, var de handicappede. Den gruppe kom til at betale en meget høj pris for strukturreformen, og det skal vi have en meget grundig analyse og debat af, når vi kommer til evalueringen deraf, og så er det, at der skal ske en genopretning på de her områder. For der er simpelt hen faglige miljøer, som er ved at dø ud, eller i hvert fald er kraftigt svækkede, og det kan vi ikke være bekendt.

Kl. 10:59

Formanden:

Tak til Enhedslistens ordfører. Fru Merete Riisager som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 11:00

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Liberal Alliance er positivt stemt over for L 102, da vi mener, at enhver forenkling af rammeaftalerne og dermed afbureaukratisering er meget velkommen. Vi støtter generelt overførsel af opgaver fra regioner til kommuner, da vi mener, at regionerne er et unødvendigt og fordyrende administrativt led i et lille land, hvor to administrative led ville kunne varetage de offentlige opgaver mere effektivt og billigere end i dag.

Lov om specialundervisning for voksne handler om at få det bedste tilbud til den bedste pris. Vi ønsker derfor, at regeringen ud over denne lov vil arbejde for at øge konkurrenceudsættelsen på området, sådan at flest mulige aktører kan byde på opgaverne, og på den måde sikre, at der sker udvikling på området, at pengene bruges bedst muligt, og at aftagerne frit kan vælge det bedste tilbud for pengene.

Kl. 11:01

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Lars Barfoed som konservativ ordfører.

Kl. 11:01

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Da den konservative uddannelsesordfører, fru Mai Henriksen, ikke kan være til stede på grund af forhandlinger andre steder i huset, har jeg lovet at holde hendes tale. Jeg skal sige, at forslaget jo indebærer en forenkling af rammeaftalen mellem regionsråd og kommunalbestyrelser i regionen. Forenklingen betyder, at både proceduren for indgåelse af rammeaftalen og kravene til indhold bliver forenklet. Efter lovforslaget vil der ikke længere skulle udarbejdes en detaljeret årlig redegørelse for kommunernes forventede brug af pladser ved regionale undervisningstilbud. Det tror jeg at mange kommuner vil blive meget glade for – altså, når jeg siger »jeg«, er det egentlig vores uddannelsesordfører fru Mai Henriksen, jeg mener, men jeg er sikker på, at hun har ret.

Konservative hæfter sig ved høringsvarene, som alt overvejende er positive. Særlig ønsker vi at fremhæve høringsvaret fra Danske Handicaporganisationer, som netop fremhæver, at en forenkling vil betyde et større fokus på udviklingsdelen i rammeaftalerne.

Kl. 11:02

Formanden:

Tak til den konservative ordfører. Så er det børne- og undervisningsministeren.

Kl. 11:02

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg vil gerne sige tak for den meget brede opbakning til den regelforenkling, der lægges op til med lovforslaget. Som det blev fremhævet af alle ordførerne, er det en god idé, at det bliver nemmere at få overensstemmelse mellem den måde, man arbejder på i de regionale tilbud, og den måde, man arbejder på i de kommunale tilbud. Det er den regelforenkling, der ligger her.

Enhedslisten havde en bekymring, fordi Danske Regioner som den eneste af høringsparterne har rejst nogle spørgsmål med hensyn til bl.a., hvornår man skulle gennemføre den her lovændring. Det har jo sine gode grunde, at det foreslås at ændre det nu – som det netop er blevet fremhævet af en række af ordførerne – fordi de fleste landsdækkende undervisningstilbud har en boafdeling, som bliver drevet i henhold til lov om social service. Derfor ville det være lidt uhenigtsmæssigt, hvis bestemmelserne om rammeaftalerne var forskellige på specialundervisningsområdet og det sociale område. Det er derfor, det bliver foreslået, at der kommer overensstemmelse mellem de her to områder. Derfor håber jeg også, at Enhedslisten vil overveje, om ikke det kunne være et argument, der måske alligevel kunne ændre deres holdning til det, for sådan som jeg forstod Enhedslistens ordfører, var det ikke, fordi man var modstander af afbureaukratisering, men fordi man var bekymret i forhold til gennemførelsen. Og det er altså alene for, at der kommer overensstemmelse mellem, hvad det er for nogle lovgrundlag, der styrer den her udvikling.

Så vil jeg også sige tak til folkeskoleforligskredsen, fordi det ligesom i regi af det forlig, og det her forslag indgår jo som et led i flere lovforslag, hvoraf vi lige om lidt skal drøfte det næste, nemlig hvordan vi får løftet inklusionsopgaven bedre i folkeskolen, og jeg er rigtig glad for de konstruktive drøftelser, der har været om det. Så tak for den generelt gode modtagelse af lovforslaget.

Kl. 11:04

Formanden:

Tak til ministeren. Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af lovforslag nr. L 103:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen, lov om friskoler og private grundskoler m.v. og lov om folkehøjskoler, efterskoler, husholdningsskoler og håndarbejdsskoler (frie kostskoler). (Inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning og tilpasning af klagereglerne til en mere inkluderende folkeskole m.v.).

Af børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini). (Fremsættelse 29.02.2012).

Kl. 11:04

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Fru Karen Ellemann som Venstres ordfører.

Kl. 11:05

(Ordfører)

Karen Ellemann (V):

Tak for det. Ordlyden i det her lovforslag er noget, vi har diskuteret, for det at kalde det inklusion er måske i nogle ører et lidt slidt begreb, og hvad er det, man lægger i ordet inklusion? Men ønsket om at skabe en faglig stærk folkeskole for alle deler vi, og definitionen af inklusion er vi sådan set også fuldstændig enige i, men det er jo lidt grotesk, at vi er nået dertil, hvor vi er nødt til at tale om inklusion, at der altså er en mangel på inklusion i dag, at vi kan se, af 30 pct. af de penge, der bruges til undervisning, rent faktisk er kanaliseret ud til specialundervisning, og at rigtig mange elever ikke er en del af det, man kalder normalt fælles i den danske folkeskole.

Vi har længe arbejdet for i folkeskoleforligskredsen at finde en løsning på det, og det her lovforslag er et af de store resultater i den retning. Jeg synes, vi har haft nogle rigtig gode drøftelser i forbindelse med overhovedet at få det her lovforslag frem til, hvor vi står i dag, nemlig førstebehandlingen. Det er kun førstebehandlingen, og vi har selvfølgelig også løbende drøftelser i folketingsudvalget.

Men inklusionen af elever med specielle behov er en varm kartoffel, kan man sige. Det er et emne, som er på alles læber. Jeg ser lidt det her lovforslag som et brud med et tabu, der handler om, at blot fordi man adskiller sig fra normen i forhold til indlæring eller andet, kan man ikke deltage i den såkaldte normale undervisning. I Venstre vil vi meget gerne bevæge os væk fra den form for kassetænkning, kan man vel kalde det, så folkeskolen i langt højere grad tager højde for elevernes forskelligheder i undervisningen og får mulighed for at skabe et mere inkluderende og accepterende miljø for eleverne i folkeskolen.

Det kræver, at vi giver langt større frihed til kommunerne og til den enkelte skole, den enkelte skoleleder, til netop at kunne fokusere der, hvor de finder det nødvendigt, hvilket det her lovforslag jo altså omfavner. »Faglighed og frihed«, som var Venstre og De Konservatives oplæg til en bedre folkeskole, lagde netop også op til mere frihed til selvbestemmelse. Og det handler som sagt om at skabe en fagligt stærk folkeskole. Det er vi alle sammen enige om.

Den her positive indstilling til det her lovforslag følger også af en anerkendelse af behovet for specialklasser. Netop det forum, hvor der er plads til udvikling på et andet niveau, er nødvendigt for både de socialt og fagligt stærke og de – i gæseøjne – normale og de svageste elever. Essensen i hele den her diskussion er jo altså netop at finde balancegangen i brugen af klasserne. Derfor er det jo også trinet til at turde vende både strukturerne og undervisningen lidt på hovedet, så vi i langt højere grad formår at anvende nye indlæringsmetoder, og så nye indlæringsmetoder og holddeling i det hele taget ikke altid går hen og bliver associeret med sådan et eller andet skræmmebillede af fremtidens folkeskole, men netop er med til at skabe fleksibilitet og dynamik i løsningen for fremtidens skoler.

Man skal så huske på, og det synes jeg er meget vigtigt i den her diskussion, at inklusionsdebatten jo ikke handler om, at begavede og besværede elever nødvendigvis skal sidde i samme klasse og træde hinanden over tærne, uden at nogen af dem bliver klogere. Det her handler altså om at omfavne de muligheder, der ligger i at samle elever på eget niveau, hvor de lærer bedst, og dernæst indrette det her mere – lad os kalde det – omfavnende læringsmiljø, hvor der er plads til udfoldelse og udvikling i det faglige og menneskelige rum.

Det her lovforslag er et meget, meget vigtigt skridt på vejen. Nu går jeg ikke ind i al teknikken med antal timer, og hvornår man bliver i folkeskolen. Det er der sikkert nogle af de andre ordførere, der gør, så vi får hele historikken med om, hvad vi rent faktisk gør. Men lovforslaget her er et meget, meget vigtigt skridt på vejen, og jeg er glad for, at det sker i regi af folkeskoleforligskredsen, som jo er blevet en stor glad familie, der bakker op om de her ting og tager nogle alvorlige og i virkeligheden også svære politiske beslutninger, for

det er jo ikke simpelt bare at gå ud og sige, at specialundervisningen nu først er med den store etikette på, når man har behov for mere end 9 timer om ugen.

Jeg synes, det er vigtigt, at vi tager det her skridt. Jeg synes, at vi alle sammen er modige, og jeg glæder mig meget til at følge hele implementeringen, for den er jo altid vigtig. Vi kan sidde og have i det her tilfælde nogle fælles politiske mål for, hvad det egentlig skal bidrage til, men det bliver rigtig spændende at se, hvordan det bliver i virkeligheden. Jeg hører rigtig mange stærke skoleledere, som glæder sig til at løfte den her opgave. Jeg tror på, at rigtig mange af dem kan. Jeg tror også, at der er nogle, der skal hjælpes. Det skal vi selvfølgelig bidrage til. Så jeg glæder mig til en god lovbehandling.

Kl. 11:10

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Troels Ravn som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 11:10

(Ordfører)

Troels Ravn (S):

Lovforslaget her omhandler inklusion af elever med særlige behov i den almindelige undervisning: Hvordan kan vi løfte inklusionsopgaven endnu bedre? Og lovforslaget omhandler også tilpasning af klagerreglerne til en mere inkluderende folkeskole.

Inklusion: Hvad mener vi i det hele taget, når vi taler om at styrke inklusionen i folkeskolen? Ja, det handler om barnets bedste, om at styrke fællesskabet i skolen, så alle børn kan rummes i skolen. Inklusion er derfor ikke en metode, men inklusion omhandler derimod et børnesyn, et menneskesyn, et skolesyn, der er båret af tanken om, at alle mennesker har brug for at tilhøre et fællesskab; at være inkluderet betyder således, at barnet oplever sig som en naturlig og værdifuld deltager i et fællesskab. Og en skole med et demokratisk og humanistisk menneskesyn og dannelsesideal må nødvendigvis bygge på, at børn i videst muligt omfang inkluderes i hjemklassen og den lokale skole.

Regeringen skriver da også i sit regeringsgrundlag, at folkeskolen skal være hele Danmarks skole. Vi skal have en fagligt stærk folkeskole, der har plads til og er attraktiv for alle børn: en folkeskole, som skal sikre alle elever et højere fagligt udbytte af undervisningen, uanset hvilke forudsætninger for uddannelse det enkelte barn har; en folkeskole, hvor færre elever modtager specialundervisning og flere inkluderes i den almindelige undervisning med de nødvendige – og det er vigtigt at understrege – med de nødvendige støtteforanstaltninger og faglige udfordringer.

At børn inkluderes i folkeskolen er en opgave, Socialdemokraterne er meget optaget af, da det er en af grundstenene for, at vores børn udvikler så godt fagligt og socialt.

Jeg mener derfor, at det er en uhyre vigtig og rigtig kurs, der her bliver sat for folkeskolen, som den inkluderende skole, og samtidig må vi være bevidste om, at en styrkelse af inklusionsarbejdet i folkeskolen både er en meget ambitiøs målsætning og så vanskelig en opgave at løse, at den ikke kan løftes alene af politikerne her på Christiansborg eller i kommunerne, men at forældre, skoleledere, pædagoger og lærere nødvendigvis og ubetinget også skal være med og inddrages i løsningen af opgaven på forskellig vis.

Det skal dog også understreges, at der stadig vil være børn, som har behov for specialiserede tilbud uden for den lokale skole, og at denne gruppe børn også har krav på at blive inkluderet i et fællesskab, men for dem ligger inklusionen så netop i det specialiserede tilbud, jævnfør tanken om barnets bedste.

At målsætningen om at skabe en mere inkluderende folkeskole skulle være et spareobjekt og et skalkeskjul for nedskæringer, må med det samme forkastes. Lykkes det at øge inklusionen og dermed gøre det muligt at omfordele ressourcer for specialundervisningen og

specialklasserne, må vi således kunne give hinanden håndslag på, at kronerne skal anvendes til at styrke den forebyggende specialundervisning og den generelle udvikling af folkeskolen.

Undersøgelser af effekten af specialundervisningen indikerer nemlig, at en stor del af de elever, der i dag visiteres til specialundervisning, vil kunne modtage kvalificeret støtte inden for rammerne af den almindelige folkeskole med en mere hensigtsmæssig indretning og udnyttelse af folkeskolen. Med de rette pædagogiske og didaktiske indsatser kan meget få børn have behov for specialpædagogisk bistand, og inkluderes børn i den almindelige undervisning, har de langt større mulighed for senere at udvikle sig personligt og socialt og for at gennemføre en ungdomsuddannelse og blive inkluderet på arbejdsmarkedet.

Jeg ved, at der allerede i kommunerne rundtomkring foregår rigtig mange spændende udviklingsprojekter og for den sags skyld også på rigtig mange af skolerne rundtomkring i forhold til at blive endnu mere inkluderende. Jeg mener, det er positivt, når kommune og folkeskole lokalt forud for inklusionsindsatsen sammen gør sig overvejelser i forhold til eksempelvis sikring af den grundlæggende støtte af elevernes faglige og sociale udvikling, indretning af læringsmiljøer og læringslokaler, indkøb af materialer og hjælpemidler og ikke mindst opkvalificering af personalekompetencer.

Socialdemokraterne støtter lovforslaget. Tak.

Kl. 11:14

Formanden:

Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Alex Ahrendtsen som Dansk Folkepartis ordfører.

Kl. 11:15

(Ordfører)

Alex Ahrendtsen (DF):

Dansk Folkeparti støtter lovforslaget, fordi der er mange skellige, dvs. rimelige grunde til lovændringen. Det overordnede spørgsmål er, hvordan vi får flere børn og midler tilbage til normalklassen. Nogle kommuner er jo virkelig gode til det, mens andre har sværere ved det, og derfor er det nødvendigt med denne lovændring.

Men hvad er så baggrunden for det her? Hvis vi kigger lidt tilbage i historien, er det Salamancaerklæringen fra 1994 om rummelighed, som vi kalder det på Fyn – vi kalder det ikke inklusion; det er regeringens beslutningsforslag fra 2006 om FN-konventionen om handicappedes rettigheder, som alle stemte for; det er rapporten fra 2010 om specialundervisning; og til sidst er det VK-regeringens aftale med KL fra 2010 om rummelighed. Så det er et solidt arbejde, der ligger til grund for det her, det er ikke en hovsaløsning.

Kigger vi lidt på tallene, kan vi se, at det jo er 14 pct. af eleverne, der modtager en eller anden form for specialundervisning, og man bruger ca. 30 pct. af folkeskolens udgifter til den slags, og det er ganske enkelt for meget. Vi ligger højt i forhold til andre lande. Disse 14 pct. svarer til, at det er 33.000 elever, der modtager specialundervisning i specialskoler og specialklasser.

Det, lovforslaget så gør, er kort sagt at flytte nogle af disse børn tilbage i normalsystemet, og midlerne følger så også med. Midlerne kan så af skolen bruges til mange forskellige ting, til tolærerordning, undervisningsassistenter, støttepædagoger, undervisning før eller efter skoletid. Det er op til skolen at vurdere det. Det er jo aldeles glimrende i en tid, hvor det er knapt med ressourcer, og hvor der bliver fyret virkelig mange skolelærere, og hvor der bliver lukket skoler, at vi måske kan opretholde skoler og endda ansætte flere lærere, fordi der pludselig kommer penge tilbage til normalsystemet.

Som Socialdemokraternes ordfører jo glimrende har redegjort for, er det også en måde at inkludere, at rumme mange flere mennesker på. Det handler om menneskesyn, det er jeg fuldstændig enig i.

Der har været lidt bekymring, fordi vi også ændrer på klagerreglerne, men klagenævnet har jo været et problem for kommunerne,

fordi det i nogle tilfælde har givet forældre medhold i at få et dyrere tilbud, som ikke nødvendigvis var bedre. Lovændringen fastslår, at det er kommunerne, der har kendskabet til området og til skolerne og til børnene, og det er også derfor, at kommunerne har hovedansvaret for det. Nævnet kan dog stadig væk ændre en afgørelse, hvis der er vægtige faglige grunde til det, og sådan skal det selvfølgelig også være.

Alt i alt er det jo et område, som gør, at mange forældre vil være bekymrede, fordi vi går ind og ændrer det her, men jeg ser faktisk ikke en anden mulighed, fordi alternativet jo er, at vi så kommer til at skære ned ved hjælp af en grønthøstermetode om nogle år, fordi der mangler penge. Så det her er en smart måde at gøre tingene på, og det er til gavn for kommunerne, til gavn for skolerne, til gavn for eleverne, til gavn for lærerne og til gavn for forældrene.

Alt i alt håber jeg ikke på, at der bliver den store ballade, netop fordi det ikke er en spareøvelse, men fordi det er en rummelighedsøvelse, og jeg tror, at vi alle sammen skal være bedre til at rumme hinanden. Det drejer sig jo om en ting, som gør mange mennesker trætkekære, men i dag har vi jo alle vist, at vi kan rumme hinanden, og at vi faktisk rummer hinanden meget fint, også i det politiske liv.

Så Dansk Folkeparti støtter forslaget og ser frem til det kommende udvalgsarbejde.

Kl. 11:19

Formanden:

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Fru Lotte Rod som radikal ordfører.

Kl. 11:19

(Ordfører)

Lotte Rod (RV):

Flere elever skal blive i klassen i stedet for at få specialundervisning. I dag er der for mange børn, der kommer i specialklasser, og det er ærgerligt for eleverne, der med lidt ekstra hjælp kunne blive i den almindelige undervisning, og det koster mange penge, som kunne bruges bedre på at gøre den almindelige undervisning bedre for alle elever. Derfor er inklusion den vej, vi skal. For Det Radikale Venstre er det helt afgørende, at inklusion ikke bliver en undskyldning for besparelser. Inklusion er og skal være et fagligt og pædagogisk projekt.

Det er jo ikke i sig selv inklusion, at et barn med særlige behov sidder i klassen, for inklusion handler nemlig ikke bare om det enkelte barn, men om fællesskabet. Når man arbejder med inklusion, går man jo fra, at vi er rigtige, og du er forkert, til, at du og jeg er forskellige, men vi har begge ret til at være en del af fællesskabet.

Alle børn skal mærke, at de bidrager til fællesskabet, og at de lærer noget ved at være der. Inklusion skal derfor ikke bare ses som et mål i sig selv, men som en forudsætning for, at der er plads til flere børn i den almindelige undervisning.

Derfor er det vigtigt for Det Radikale Venstre, punkt 1, at ressourcerne flytter med, og punkt 2, at det, når vi taler om ressourcer, ikke bare drejer sig om penge, men at det også i høj grad drejer sig om fagligheden – en undersøgelse fra EVA jo viser, at halvdelen af lærerne i dag synes, at der sådan set er inkluderet for mange elever i forhold til, hvad de er rustet til, og det skal vi tage dybt alvorligt – og punkt 3, at vi skal følge udviklingen tæt. Så når vi går i gang med at fastlægge, hvad det er for nogle indikatorer, vi måler på, er det vigtigste for Det Radikale Venstre, at vi netop fokuserer på, at inklusion også i praksis opleves som et fagligt-pædagogisk projekt.

Med det her lovforslag skaber vi rammen om en mere inkluderende folkeskole, men selve inklusionen skaber vi jo ved, at kommunerne investerer i en målrettet indsats, at skolelederne påtager sig opgaven med at gå forrest i udviklingsarbejdet på den enkelte skole, at lærerne har redskaberne, dvs. viden, metoder, sparringspartnere og ressourcer, til at løfte opgaven, og at forældrene bakker op. For der

er jo ikke noget som forældrenes motivation, der smitter af på elevernes motivation.

Så det handler om, at vi skal bruge PPR noget mere i den løbende tilrettelæggelse af undervisningstilbuddet til elever med særlige behov, og det handler om at bruge nogle af de 13 mia. kr., vi i dag bruger på specialundervisningsområdet, på at styrke inklusionen og den almindelige undervisning i det hele taget. Eksemplet fra Herning viser jo, at det er en rigtig god investering at investere i inklusion.

I Det Radikale Venstre kunne vi godt tænke os at hjælpe skolerne ved at rekruttere nogle af de dygtigste lærere og ledere som læringskonsulenter, der kan komme ud på den enkelte skole, sparre med skolelederen og komme med ind i klasserne og ruste lærerne til at gøre mere af det, der virker, også så de kan være med til at sprede de gode eksempler. Skolerådet har f.eks. påpeget, at der er brug for, at et mindre antal arbejdsgrupper og eksperter og praktikere udarbejder konkret vejledningmateriale om pædagogik og undervisningsmetoder, som matcher de aktuelle behov ude i skolerne. Derfor investerer regeringen i et nationalt ressourcecenter for inklusion, en fælles forebyggelsesstrategi på børneområdet, en pulje til udvikling af it og nye læringsformer og en forskningskortlægning af inklusion i folkeskolen.

Så med det her forslag tager vi første skridt til en inkluderende folkeskole, hvor flere elever lærer noget og er en del af fællesskabet. Vi har alle sammen et ansvar for, at det lykkes, og jeg er derfor rigtig glad for, at der er så bred opbakning til det i Folketinget. Jeg er også meget tilfreds med, at tilpasningen af klagereglerne ikke ændrer forældrenes mulighed for at klage, men udelukkende er en præcisering af klagenævnets nuværende praksis.

Kl. 11:23

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Fru Annette Vilhelmsen som SF's ordfører. Nej, der var en kort bemærkning fra hr. Lars Dohn, det nåede jeg ikke at registrere, inden jeg sagde tak til ordføreren, så jeg må lige bede fru Lotte Rod om at komme herop igen.

Kl. 11:24

Lars Dohn (EL):

Ordføreren nævner det ret vigtige forhold, at en meget stor del af lærerne ikke føler sig parate til at gennemføre inklusionsprocessen. Ordføreren siger så også, at det er noget, vi skal tage alvorligt.

Nu vil jeg så gerne være lidt konkret: Hvis vi skal tilslutte os det her forslag, hvori kan vi så se, at man tager den situation alvorligt? For hvis man gennemfører en så alvorlig forandring af den danske folkeskole og lærerne ikke er parate, kan man godt forudse resultatet af det.

Kl. 11:24

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:24

Lotte Rod (RV):

Jamen det tager vi alvorligt, ved at den snak, som vi skal have med kommunerne nu, eller som Christine – undskyld, undervisningsministeren jo skal have, netop tager sigte på, hvordan man så skal gøre det her i virkeligheden. For problemet er, at det jo ikke er noget, vi kan lovgive om herinde fra Folketinget. Det ligger jo netop ude i kommunerne; det er dem, der skal gøre den indsats.

Det, der er styrken ved det her lovforslag, er jo, at ved at vi får flyttet eleverne ind i den almindelige undervisning, får vi også nogle penge, som vi kan flytte med ind, så vi kan styrke inklusionen og styrke den almindelige undervisning. Og så kunne jeg jo godt tænke mig, at vi fik gennemført det her forslag om læringskonsulenter, som

kunne komme med ind i klassen og være med til at ruste lærerne til at gøre endnu mere af det, der virker godt.

Kl. 11:25

Formanden:

Hr. Lars Dohn.

Kl. 11:25

Lars Dohn (EL):

Noget af det, som jeg også har mærket mig i regeringsgrundlaget, er sætningen om at de nødvendige støtteforanstaltninger skal følge. Men som det allerede er blevet sagt, vistnok af den socialdemokratiske ordfører, har vi jo ikke nogen garanti. Det er jo en meget luftig sikkerhedsgaranti, vi har for det.

Altså, hvordan vil ordføreren sikre, at de nødvendige støtteforanstaltninger virkelig er der, når nu lærerne siger, at de ikke er rustede til at klare den her inklusionsproces?

Kl. 11:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 11:26

Lotte Rod (RV):

Jamen for det første er det jo fortsat skolelederens opgave at skulle leve op til loven og give det undervisningstilbud, som den enkelte elev har brug for. For det andet flytter vi jo netop fokus for PPR, sådan at der er mulighed for, at PPR i langt højere grad kan komme ind og være med i tilrettelæggelsen af undervisningen. Så det vil være rigtig, rigtig stærkt at gøre det.

Kl. 11:26

Formanden:

Så siger vi tak til den radikale ordfører, og så er det SF's ordfører, fru Annette Vilhelmsen.

Kl. 11:26

(Ordfører)

Annette Vilhelmsen (SF):

Tak for det. Jeg er rigtig, rigtig glad for, at vi nu er begyndt at tage fat på, hvordan vi gør folkeskolen langt mere rummelig og inkluderende for børn og unge med særlige behov. Vi skal huske på, som det er nævnt tidligere, at det ikke kun er folkeskolen, der skal være rummelig for børnene med de særlige behov, det er jo hele det fællesskab og skolefællesskab, der er, som skal være rummeligt. Og netop for at modvirke marginalisering og isolation er det vigtigt, at vi i så høj grad som muligt lader børn og unge med særlige behov være en del af den almindelige undervisning i folkeskolen og af de helt lokale fællesskaber.

Samtidig er det selvfølgelig helt afgørende at sikre de her børn og unge den støtte og de hjælpemidler, der skal til, for at det kan lade sig gøre. Det er vigtigt at huske på, at inklusion ikke blot er at placere flere børn i den almindelige undervisning, uden at der sker en yderligere tilpasning. Det er helt afgørende, at der sideløbende sker en tilpasning af undervisningsmiljøet, undervisningstilbuddene og rammerne. Vi skal have en skole, hvor alle børn lærer og trives. Når vi en dag når dertil, at vi ser alle børn som muligheder og som nogle, der bidrager til mangfoldighed, er vi nået rigtig langt.

Mange har været bekymrede undervejs i processen, og det har vi også lyttet til og har stor forståelse for, for hvordan skal hele den her omlægning komme til at foregå? Jeg er glad for, at det endelige lovforslag afspejler, at der er blevet lyttet til en del af indvendingerne, for det er en stor og svær udfordring at sikre, at inklusion faktisk bliver set som et mål i sig selv og ikke som en spareøvelse. Jeg synes faktisk, vi er kommet godt fra start, og jeg er glad for, at det af be-

mærkningerne til lovforslaget tydeligt fremgår, at økonomiske hensyn ikke er et sagligt argument til at afvise støtte til børn. Det er vigtigt at understrege vigtigheden af, at kommunerne og siden klagenævnet ikke af økonomiske hensyn fravælger de bedst egnede løsninger. Det kan nemlig blive meget dyrt på lang sigt.

Der har været bekymringer for, hvorvidt tilpasningen af klage-reglerne skulle forhindre forældrenes mulighed for at klage, og det er vi meget glade for ikke er tilfældet, ligesom vi ser med tilfredshed på, at det så tydeligt tilkendegives, at de foreslåede ændringer kun er en tydeliggørelse af klagenævnets nuværende praksis.

Men uanset hvad vi laver af lovgivning herindefra, er det i den praktiske hverdag et initiativ som det her skal følges op. Lige så vel som vi i dag signalerer, hvad vi vil med inklusion, er det også rigtig vigtigt, at man på den enkelte skole og at man som forældre ved spisebordet om aftenen får snakket om det her på en god måde, altså ikke som »dem og os«, men som »vi«, at vi er et fælles vi, når vi er i folkeskolen. Det er vigtigt, at vi ikke tror, at vi sætter punktum her i dag. Inklusion i folkeskolen er en langvarig og kompliceret opgave, som vi nu kun har taget det første skridt til at løse. Det er helt afgørende, at vi både sikrer ordentlig dokumentation for, hvordan loven kommer til at virke i praksis, og i det hele taget følger området meget nøje.

Det er meget vigtigt, at det nationale ressourcecenter for specialundervisning og inklusion kommer til at være med til at sikre, at der tilvejebringes viden og gode eksempler på god inklusion. F.eks. har vi nu iværksat forsøg med to lærere, det initiativ følges op, og der skal også ses på effekter, på, hvorvidt det har indflydelse på klasse-miljøet. Det er utrolig vigtigt, at vi får sat fokus på god skoleledelse, at vi får bakket op om lærernes profession, at vi sikrer lærerne gode muligheder for efteruddannelse og sparring, at eleverne bliver klar til opgaven at rumme flere kammerater og selv blive rummet, og jeg vil sige det igen, nemlig at forældrene forstår, at det er en fælles opgave.

Endelig er vi tilfredse med, at ordningen med de frie skoler, friskolerne og efterskolerne, vil blive taget op og drøftet, og derfor vil ordningen for dem først være gældende fra 2013 og 2014.

På baggrund af det bakker SF op om lovforslaget.

Kl. 11:31

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Hr. Lars Dohn som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 11:31

(Ordfører)

Lars Dohn (EL):

Jeg ville så gerne have, at vi havde haft den situation, at det var de der rigtig gode beskrivelser af den gode skole og det om inklusion, som er i regeringsgrundlaget, vi nu skulle til at udmønte. Men vi er altså nødt til at tage udgangspunkt i, hvad det er, der foreslås, for det at inkludere er jo principielt rigtigt, men hvis forudsætningerne ikke er til stede, er inklusion hverken pænt eller rart for de elever, det drejer sig om, så bliver det meget hurtigt til en spareøvelse.

Nu har vi så hørt den ene ordfører efter den anden forsikre os om, at det her ikke bliver nogen sparemanøvre, men vi er jo altså i en situation, hvor der fyres lærere i bundter, samtidig med at der bliver god brug for dem om nogle år, og der lukkes den ene skole efter den anden. Så jeg synes ikke, at situationen ude i vores kommuner peger i retning af, at man kan være tryk ved det.

Det er også sådan, at de rammer, som der ligger for det her forslag, ikke er til stede. Jeg ved, at ministeren har interesseret sig for Knæk Kurven-projektet i Herning, som er blevet landskendt, og ministeren har også besøgt Herning i den anledning. Hvis man nu havde været ude med et storstilet program og nationalt havde kørt igenem med at stille forudsætningerne til rådighed, f.eks. a la Knæk Kurven-projektet i Herning, havde situationen været en ganske an-

den. Nu gennemtvinger man så en inklusionsproces, som har alt for mange risikomomenter i retning af ikke at ville kunne lykkes.

Det er jo de der rammebetingelser, som er afgørende for skolens udvikling. Noget af det seneste, vi har set, er nye tal, der viser et stigende antal lærere, der vælter, fordi opgaven er rigtig vanskelig. Og der skal ikke være ret mange lærere forsamlet, før temaet netop er det der med de høje klassekvotienter og inklusion og det, at man ikke er i stand til at foretage inklusion.

Når det gælder det økonomiske, er det sådan, at den økonomiaftale, som ligger til grund for det – det er jo en VKO-aftale, man bygger det her på – anlægger en meget stram økonomi for kommunerne, så derfor er det, vi ser, meget uheldigt. Det formuleres i bemærkningerne til lovforslaget, at det kan forventes, at kommunerne prioriterer frigivne ressourcer fra specialundervisningsområdet til øget inklusion i folkeskolen, men det har vi jo absolut ingen sikkerhed for. Det tror jeg er vigtigt at få fastslået. Og ellers vil jeg gerne have ministerens forsikring for, at det er sådan, det kommer til gå. Jeg synes, erfaringen med det sidste budgetår her viser, at det bare ikke er sådan. Så der er altså alt for løse økonomiske aspekter i forbindelse med lovforslaget, til at Enhedslisten kan støtte forslaget.

Nogle af de betingelser, som burde have været til stede, er jo f.eks. lærernes kompetencer. Vi ved, at det er sådan, at danske lærere er alvorligt bagud i efteruddannelse. Vi ved fra TALIS-undersøgelsen i 2008, at vi nærmer os en bundplacering på det område. Nu var den radikale ordfører inde på, hvordan lærerne følger deres forudsætninger for at løse den her meget store opgave, som det er at integrere 49.000 elever, men lærerne udtrykker, at kun 22 pct. af lærerne ... (*ordføreren mobiltelefon ringer*) undskyld, det her er lidt pinligt, jeg skal lige have den slukket, ja, det er, hvad der kan ske og ikke må ske ... vurderer, at rammerne på deres skole er gode i forhold til at inkludere elever med særlige behov. Det er så grundlæggende rammer som indeklima og pladsforhold, der ikke er i orden i den danske folkeskole. Samtidig er det sådan, at 25 pct. af lærerne skulle inkludere nye elever i klasserne, og i 54 pct. af tilfældene modtog skolerne ikke ekstra ressourcer. Så det vil sige, at man har sagt til læreren: Påtag dig opgaven, men du bliver ikke rustet til det, du får ikke det, du har brug for.

Jeg ville også godt have været inde på PPR og klage-regler osv., men sammenfattende må jeg sige, at Enhedslisten ikke kan støtte det her forslag om inklusion. Inklusion under de rette forudsætninger kan vi støtte, men ikke i den ramme, den er i her.

Kl. 11:36

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren skal lige blive stående, for der er to, der har bedt om korte bemærkninger, og den første er fru Karen Ellemann fra Venstre, værsgo.

Kl. 11:37

Karen Ellemann (V):

Tak for det, formand. Når jeg hører ordførerens tale om lærernes kompetencer i forhold til at magte undervisningsopgaven, bliver jeg en anelse deprimeret, og jeg bliver også en anelse harm på lærerstandens vegne, for de danske folkeskolelærere er uddannet til at undervise, de er uddannet til at rumme de mange kompetencer og de mange forudsætninger, som eleverne har.

Når der nu ligger de her meget klare og tydelige fakta på bordet om, hvor mange af de samlede midler der egentlig bruges til undervisning, og hvor meget der egentlig er blevet trukket ud af normalfeltet og er gået til specialfeltet – og det er det, vi med den her øvelse nu rykker tilbage til normalfeltet – kan ordføreren så ikke anerkende, at der faktisk lige præcis med de her 13 mia. kr., vi taler om, altså de 30 pct., kommer til at ske en styrkelse af den almindelige folkeskole, altså af den helt grundlæggende folkeskole, og at det er noget, der vil komme både elever og lærere til gavn?

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ordføreren.

Kl. 11:38

Lars Dohn (EL):

Hvis det var sådan, at man havde valgt at sørge for, at rammebetingelserne var i orden, at efteruddannelsen var klar, at PPR-rådgivningen bare var tiptop, at det med tolærerordningen var på banen, og at alle de ting, som vi ved spiller ind i forhold til det her, var i orden – med hensyn til lærernes efteruddannelse ligger vi f.eks. helt i bund, det er ærgerligt, men det gør vi – hvis de forudsætninger havde været der, kunne man have været gået i gang med sådan en manøvre her. For der er ikke i sig selv noget formål med ekskludere elever. Man skal altid vælge det, som er bedst for eleven, og det er ikke altid at gå i en normalklasse; det kan også være at modtage et specialtilbud.

Kl. 11:38

Kl. 11:39

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Så er der en næste og sidste kort bemærkning fra fru Karen Ellemann, værsgo.

Kl. 11:39

Karen Ellemann (V):

Tak. Men det er jo netop det, hele det her lovforslag handler om. Det handler om at få skabt hele fundamentet for, at denne styrkelse af den danske folkeskole kan finde sted. Om det på den enkelte skole og i den enkelte kommune betyder, at der bliver behov for yderligere uddannelse og videreuddannelse af lærerne, kan meget vel være, men så er det jo noget, man netop må håndtere både på den enkelte skole og i det enkelte skolevæsen. Det er jo de forudsætninger, vi nu sidder herinde og skaber, vi skaber rammerne for, at det kan ske, og det er derfor, jeg i virkeligheden har meget, meget vanskeligt ved at få det til at hænge sammen med Enhedslistens syn på det. Hvorfor kan man ikke støtte, at vi nu rent faktisk skaber fundamentet for, at det her kan ske?

Kl. 11:39

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 11:39

Lars Dohn (EL):

Det kan vi ikke, fordi man ikke har skabt det fundament, fordi man ikke har bragt rammebetingelserne i orden først, inden man kastede sig ud i det. Vi ved jo godt, at det, når der er mange elever i klassen, og når det i mange situationer er sådan, at der mangler gode undervisningsmaterialer og der mangler efteruddannelse hos lærerne, så altså meget let kan blive sådan, at der er elever, der er urolige.

Det er det, de oplever ude i skolen, og det er den situation, de er i. Så derfor må det være sådan, at først gør man forarbejdet, og så kan man lave processen. Her kaster man sig ud i noget, som vi absolut ikke ved spor om hvordan ender.

Kl. 11:40

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste, der har bedt om korte bemærkninger, er hr. Alex Ahrendtsen fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:40

Alex Ahrendtsen (DF):

Vi ved faktisk en hel del om det, for der findes en række kommuner, som allerede er lykkedes med rummelighed, og som faktisk gør det godt.

På en måde kan jeg godt forstå ordførerens bekymring, for mange af de lærere, som har været involveret i de her øvelser rundtomkring i kommunerne, har også været bekymrede, men de dygtige kommuner har netop gjort det, at de har involveret lærerkræfterne og Lærerforeningen og sammen strikket noget efteruddannelse sammen i et konstruktivt samarbejde, og det er lykkedes. Så er der en lang række kommuner, som ikke er begyndt på den her øvelse, og som har svært ved at gøre det, og de skal jo have hjælp til at komme i gang. Og det er det, det lovforslag egentlig gør, så vi alle sammen i hele landet bliver gode til at rumme hinanden.

Så mit spørgsmål til ordføreren er, om ikke man synes, det er en god idé, at øvrige kommuner også begynder på den øvelse, som andre af egen drift har indledt.

Kl. 11:41

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Lars Dohn (EL):

Jamen hvad er det for en hjælp, man giver de kommuner, som ikke er kommet i gang? Havde man nu lavet et nationalt projekt, hvor man havde sørget for, at forholdene var i orden, kunne vi have stillet de krav. Men de kommuner, der ikke er kommet i gang, er formentlig også de kommuner, som er økonomisk trængte. Så hvis man skal tale i lidt grove billeder, er den støtte, som det her giver de kommuner, samme støtte, som rebet giver den hængte.

Det er måske lidt overbeskrevet, men i hvert fald skal man have forudsætningerne, før man kan gå i gang med så stor en proces som den her, men de er ikke til stede.

Kl. 11:42

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Den anden korte bemærkning fra hr. Alex Ahrendtsen, værsgo.

Kl. 11:42

Alex Ahrendtsen (DF):

Altså, der bliver sagt nationalt projekt, men nu er folkeskolerne jo kommunernes ansvar. Vi skal sætte rammerne, og det er jo det, vi gør med det her lovforslag. Kommunerne har haft stor frihed, også på specialundervisningsområdet, og hvad har det bevirket? At udgifterne er tordnet i vejret, uden at vi egentlig har fået en bedre rummelighed ud af det, tværtimod.

Det, vi nu gør, er, at vi forsøger at få nogle af de der udgifter kanaliseret over i skolen, får en bedre rummelighed og i samarbejde med lærerne får opgraderet efteruddannelsen, og det er kommunernes ansvar. Mener ordføreren virkelig ikke, at det her lovforslag er til gavn for både eleverne og for skolerne? Altså, det er jo ikke et nationalt projekt, man skal have gang i. Det er en rammeaftale, der giver ansvaret og et lille skub tilbage til kommunerne, så de kan komme i gang. Synes ordføreren virkelig ikke, at det er en god ændring?

Jeg vil næsten opfordre ordføreren til at gå hjem og kigge på lovforslaget igen. Jeg kan godt forstå bekymringen, men jeg tror egentlig, man ser lidt for sort på det.

Kl. 11:43

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren.

Kl. 11:43

Lars Dohn (EL):

Det skulle meget gerne være fremgået af min ordførertale, at det her forringer arbejdsbetingelserne for lærerne. Det sætter PPR ud på et sidespor i forhold til opgaven med at beslutte, hvor undervisningstilbuddet er bedst. Det stiller det enkelte barn dårligere. Det bringer

forældrene i nogle meget vanskelige situationer, for som forældre ønsker man det bedste for sine børn. Jeg mener også, at de samvittighedsfulde kommunalpolitikere bliver bragt i en meget vanskelig situation med det her forslag.

Kl. 11:44

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Vi går videre til næste ordfører i talerækken, og det er fru Merete Riisager fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 11:44

(Ordfører)

Merete Riisager (LA):

Tak. Alt for mange børn er blevet lagt ind under specialområdet, når cirka en tredjedel af folkeskolens budget går til dette område. Det er både et ressourcemæssigt problem og et menneskeligt problem, når alt for mange børn udgrænses fra almindelige klasser og defineres som svage og udsatte. For den enkelte kan det være et stort tab at blive udgrænset fra normalområdet, og for normalområdet betyder udviklingen, at der sker en overfokusering på det, jeg vil kalde find fem fejl-kulturen, i stedet for at fokusere på faglighed og differentieret undervisning med respekt for de forskelle, man vil kunne finde blandt en hvilken som helst gruppe børn. I Liberal Alliance ønsker vi, at der gives mere plads til at være speciel inden for den almindelige grundskole.

Forslag L 103 forsøger at sætte diger op for en kraftig strøm inden for specialområdet, og i Liberal Alliance ser vi positivt på forslaget, men vi mener også, at det langt fra er nok at bygge diger, hvis man ønsker en positiv udvikling. Vi mener ikke som Enhedslisten, at man skal vente, men vi mener, at det inden for den økonomiske ramme er muligt at styrke lærernes kompetencer i forhold til at inkludere børn med forskellige behov gennem en styrket faglighed og forskningsmæssig tilknytning på læreruddannelsen. Vi mener, det er muligt at inddrage teknologien på nye måder for at gøre det muligt at gennemføre differentieret undervisning, styrke videndelingen mellem skolerne, så alle kan lære af dem, der gør det godt, belønne de skoler, der gør det godt, i stedet for at belønne dem, der er gode til at finde fem fejl hos eleverne, og i højere grad lade pengene følge barnet, således at den enkelte skole tager opgaven på sig, hvis de kan. Hvis de ikke kan, giver de barn og penge videre til en skole, der bedre magter opgaven. Desuden styrkes skoleledelsernes beføjelser i forhold til at træffe beslutning også på det her område.

Så vil jeg gerne fra Folketingets talerstol hejse et flag for, at regeringen sætter fokus på en indsats for dysleksi, altså ordblindhed, for vi har brug for en struktureret indsats på det område. Dysleksi er et handicap og handler ikke om, hvorvidt man har lært at sidde stille på stolen. Vi mener, at det er muligt inden for de eksisterende rammer, hvor der er læsepædagoger tilknyttet skolebibliotekerne, og hvor der er de værktøjer, der skal bruges. Dysleksi er ikke noget, der går over med tiden, men ved en struktureret indsats kan vi gøre noget både for de enkelte børn og selvfølgelig også for den overordnede økonomiske ramme.

Vi er altså generelt positive over for intentionen med forslaget, men vi mener, at resultatet, hvis ikke man gør op med find fem fejl-kulturen, og hvis ikke man tager den grundlæggende incitamentsstruktur op til revision, ikke vil blive godt nok. Vi vil opfordre til, at man i udvalgsarbejdet sikrer, at vi ikke straffer skoler og institutioner, der gør det godt, og vi vil opfordre regeringen til at holde fokus på faglighed i stedet for at omdanne skolens hovedopgave til at blive omsorgsarbejde i stedet for faglig udvikling. Et fagligt fokus vil nemlig komme alle elever til gavn, både de svage, de stærke og alle dem midt imellem.

Kl. 11:47

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Vi siger tak til ordføreren. Næste ordfører i talerækken er hr. Lars Barfoed fra Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 11:48

(Ordfører)

Lars Barfoed (KF):

Da den konservative uddannelsesordfører, fru Mai Henriksen, ikke kan være til stede, har jeg lovet at holde hendes tale.

Et af de temaer, der fylder rigtig meget i debatten ude i kommunerne i øjeblikket, er, hvordan folkeskolen kan rumme alle elever, også elever med specielle behov. Specialundervisning og vidtgående specialundervisning fylder stadig mere i budgetterne, og Konservative har flere gange konstateret, at det ikke er hensigtsmæssigt. For midlerne kan bruges mere hensigtsmæssigt og til bedre gavn for eleverne, ved at man undlader at udskille så mange elever til specialundervisning og i stedet integrerer disse elever i normalklasserne.

Dette lovforslag er en ny afgrænsning af specialundervisningsbegrebet. I dag træffes afgørelse i forhold til den enkelte elev, som videresendes til det antal timer, eleven har behov for. Med dette forslag bliver eleven først udskilt til specialundervisning, når eleven har behov for støtte i mindst 9 ugentlige undervisningstimer. Det giver god mening at holde igen med udskilningen af børn til specialundervisningen for at inkludere flere børn i folkeskolen. Men samtidig er det vigtigt at sige, at ikke alle børn vil kunne blive inkluderet. Der er børn med så specielle behov, at de ikke kan rummes. Det er f.eks. børn med store handicap, som vil profitere af at være i en specialklasse, fordi det ikke giver mening for dem, at de går i en almindelig klasse.

Men hvis flere børn skal flyttes fra specialområdet til almenområdet, kræver det nogle ændringer i folkeskolen. Og der er rigtig mange elever, som ikke får ret meget specialundervisning. En rapport fra Undervisningsministeriet fra 2010 viser, at knap 49.000 elever fik specialundervisning i mindre end 9 undervisningstimer ugentligt. De elever vil nu følge den almindelige undervisning i skolen.

Men dette lovforslag rummer også en række udfordringer, for det vil blive en større udfordring at være lærer og undervise en hel klasse og fortsat møde alle elever på deres niveau. Det giver stor spændvidde – også for stor en spændvidde. For hvordan skal en lærer kunne differentiere sin undervisning så meget inden for de samme fire vægge på én lektion?

Der er behov for at tage udgangspunkt i eleverne, og det gøres ved i højere grad at bruge både nye muligheder for holddannelse og niveaudeling. Med niveau- og holddeling vil folkeskolen i højere grad anerkende og tage udgangspunkt i elevernes forskelligheder, så flere elever kan få realiseret deres fulde potentiale. For problemet med folkeskolen i dag er, at for mange ikke får realiseret det potentielle, de rent faktisk har. Det gælder både eleven i klassen, der har svært ved at følge med i det faglige og ikke kan følge med i klassens niveau, såvel som det gælder den dygtige elev, som ikke føler sig udfordret nok. Resultatet er, at ingen af dem får udnyttet de talenter, de har, og det er ærgerligt for alle.

Skal flere elever inkluderes i folkeskolen, kræver det derfor et opgør med tankningen om, at alle skal være ens. Dette lovforslag er første skridt på vejen mod en mere rummelig folkeskole. Øget holddannelse og niveaudeling vil bidrage til en bedre undervisning og indlæring, hvor alle elevers potentiale realiseres, og det må være næste skridt på vejen.

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak til ordføreren. Dermed er vi nået til børne- og undervisningsministeren, værsgo.

Kl. 11:51

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det er et meget vigtigt lovforslag, vi har til første behandling i dag. Det er et, som vi har brugt rigtig god tid og vigtig tid på, ikke alene blandt folkeskoleforligskredspartierne, men jeg ved, at alle partier har brugt tid på det, og jeg ved også, at alle har gjort sig rigtig meget umage for at have en tæt dialog med alle dem, der er nøglepersoner, for at udvikle en god folkeskole, også når vi snakker om øget inklusion og specialundervisning, dvs. dialog med lærerne, forældrene, lederne, Danske Handicaporganisationer og også de enkelte organisationer. De kan med rette have en bekymring for, om de, når vi nu giver mulighed for nogle mere fleksible måder at give eleverne den nødvendige støtte samme med deres kammerater i klasserne, kan være sikre på, at det rent faktisk er til gavn for eleverne.

Det, som er blevet sagt af alle her fra talerstolen, og som jeg også meget gerne vil understrege som børne- og undervisningsminister, er, at hele intentionen med lovforslaget lige præcis er, hvordan vi kan hjælpe elever bedre med den nødvendige støtte, de skal have sammen med deres kammerater. Der er nogle elever, som har nogle vidtgående behov for støtte, og som selvfølgelig stadig væk skal kunne få den nødvendige undervisning i en specialklasserække eller på en specialskole.

Men det, der er sket hen over årene, uden at der har været en politisk beslutning om det, er jo, at stille og roligt er flere og flere elever blevet udskilt, blevet sendt væk fra klassen, væk fra den lokale skole for at få den støtte, de har brug for, og for at kunne få det faglige løft, som alle børn jo har ret til. Det er sådan, hvilket flere også har nævnt, at vi er nået dertil, at det er 30 pct. af folkeskolens samlede budget, der bliver brugt til specialundervisning. Det svarer til 13 mia. kr. Det, vi kan se af den undersøgelse, der bl.a. er lavet af Børne- og Undervisningsministeriet, er, at man ikke kan se, at det markant har løftet fagligheden hos de børn, som så har fået specialundervisning, herunder også specialundervisning væk fra deres almindelige klasse.

Derfor handler alt det her grundlæggende om et syn på, hvordan børn med rette kan få den nødvendige undervisning, herunder støtte, sammen med deres kammerater. Derfor handler det også om de 13 mia. kr., der i dag bliver brugt på specialundervisning. Kan vi bringe nogle af de penge i spil på bedre og smartere måder til gavn for eleverne? Udgangspunktet er ikke, at det er en spareøvelse, men hvordan vi hjælper eleverne.

Det er klart, at det er en øvelse, som forudsætter, at der er et meget tæt samarbejde og en tæt dialog også ude på hver enkelt skole om, hvordan man løfter opgaverne. Der har med rette været lærere – det har vi kunnet se af flere undersøgelser – der har været bekymrede for, om de har de redskaber, der skal til, for at de kan levere den undervisning, der skal til, hvis flere elever skal hjælpes i klassen. Og der er også forældre, der med rette er bekymret, og de spørger: Jamen får mit barn nu den støtte, som mit barn med rette må kunne forvente, når det er en del af den fælles danske folkeskole?

Men det er jo lige præcis det, der er mulighed for, hvis vi er i et fællesskab. Derfor er det så vigtigt, at der er det her meget brede politiske flertal og de meget tydelige politiske signaler, som er blevet sendt her fra Folketingets talerstol om, at det, vi vil, er at give bedre muligheder for at støtte den enkelte elev. Og hvordan får vi stille og roligt kanaliseret nogle af de 13 mia. kr. tilbage? For så er der mulighed for at lave de understøttende foranstaltninger; så er det muligt, at man i højere grad kan give de ressourcer, der skal til, for at lærerne kan blive klædt på til opgaven; så er der i højere grad mulighed for,

at man f.eks. også kan arbejde med tolærerordninger, som er et af de forsøg, som regeringen nu sætter i gang netop med det udgangspunkt at se på, om man bedre kan løfte opgaven i klasserne, hvis man arbejder med tolærerordninger i forbindelse med inklusionsopgaven.

Liberal Alliance rejste nogle vigtige spørgsmål om, hvordan man kunne understøtte lærerne ude i klassen. Og ud over rammen for det her lovforslag – og jeg kommer tilbage til nogle af de forskellige elementer, der er i det – er der en række supplerende tiltag, som skal ses som en understøttelse af opgaven, herunder lærernes muligheder for at kunne give den nødvendige undervisning i den almindelige undervisning.

Der er for det første vedtaget et satspuljeforlig, som afsætter i alt 100 mio. kr. i et fællesskab mellem Social- og Integrationsministeriet og Børne- og Undervisningsministeriet, hvoraf de 60 mio. kr. går til at løfte inklusionsopgaven inden for folkeskolen.

Derudover er der for det andet afsat midler i finansloven til et nyt ressourcecenter, som skal dele viden om, hvordan man kan arbejde med specialundervisning og særlig støtte i klasserne.

En tredje ting, som Liberal Alliance også med rette pegede på, er, hvordan man også kan anvende it og digitale læringsmetoder langt bedre i forbindelse med inklusionsopgaven. Der er det faktisk også sådan, at der er afsat penge. Der er afsat 10 mio. kr., så man kan se på, hvordan man kan arbejde med digitale læringsformer og pædagogik netop rettet mod fagligt svage elever.

Kl. 11:56

Der blev også spurgt til ordblinde elever, og jeg synes, det er et meget godt eksempel, for det viser, at specialundervisning jo er blevet brugt som en bred samlebetegnelse for mange forskellige udfordringer, eleverne kan have. Det kan være lige fra, at man er ordbland, til at man har en diagnose som Asperger eller ADHD, til at man har andre slags adfærdsproblemer, og det sket under paraplyen specialundervisning.

F.eks. i forbindelse med det at være ordbland ved vi, at hvis man er rigtig god til at arbejde med it-baserede læringsmetoder og med lærere, som har en uddannelse i, hvordan de arbejder med ordbland elever, er der ingen grund til, at eleverne skal udskilles til specialundervisning, så kan de sagtens få den nødvendige støtte også som en del af den almindelige undervisning. Der er som sagt også afsat midler til at udvikle digitale læringsformer.

Der er endnu et initiativ, nemlig en langt bedre test målrettet både de små elever og de ældre elever, så man så tidligt som muligt kan få afdækket, om de er ordbland, så de kan få den nødvendige støtte. Det tager et par år at udvikle den test, for den skal være med en forskningsmæssig tyngde, sådan at vi er sikre på, at det er et godt screeningsværktøj. Men det udviklingsarbejde er sat i gang nu, så vi senest om et par år også har det værktøj til rådighed i folkeskolen.

Hvis jeg skal gå lidt ind i nogle af elementerne i lovforslaget, vil jeg sige, at det jo bygger på at give kommunerne en større fleksibilitet til så tidligt som muligt at kunne sætte ind over for den enkelte elev. Det skal være sådan – og det er det, der ligger i lovforslaget – at en skoleleder kan handle med det samme, uden at der skal laves en PPR-vurdering, dvs. uden at det, der hedder Pædagogisk-Psykologisk Rådgivning skal ind og lave en vurdering af børnene. Hvis det, eleven har brug for, vurderes til at være mindre end 9 klokke timer om ugen, skal man umiddelbart kunne sætte den nødvendige støtte i værk i forhold til eleven.

Det betyder så også – og det er også et svar på en bekymring fra Enhedslisten – at der vil blive frigjort ressourcer hos PPR, så de netop ikke skal bruge så mange ressourcer, som de gør i dag, til at lave udredninger af elever, hvor man lige så godt kunne gå i gang med den nødvendige støtte i klassen i dag, men i langt højere grad komme ind og fungere som rådgivere og sparringspartnere ude på de enkelte skoler. Det er en af de ting, som jeg tror vi faktisk får rigtig meget ud af, altså at PPR-medarbejderne i langt højere grad kommer

ud og spiller sammen med de vejledere, der er på skolerne allerede i dag, dem, der hedder af AKT-vejledere – jeg beklager, at der er rigtig mange forkortelser inden for det her felt, det er der – og AKT-vejlederne er dem, der arbejder med adfærd, kontakt og trivsel ude på de enkelte skoler.

Nu er Herning blevet bragt på banen af flere ordførere. Det er korrekt, at jeg også selv har besøgt Herning. Det er, fordi der er meget, vi kan lære af det, Herning har gjort. De har haft et stort projekt over flere år, der hedder »Knæk Kurven« om, hvordan man kan rumme flere børn i den almindelige undervisning, som de nu også udvider til dagtilbud. Det, de jo gør, er bl.a. systematisk at arbejde med, at PPR går ud og rådgiver og sparrer direkte med de AKT-vejledere, der er ude på skolen. Det er en rigtig god idé, som der nu bliver bedre muligheder for også at kunne med det her lovforslag.

Herning har også gjort noget andet. På trods af at der er økonomisk krise og alle kommunerne er i gang med at spare, stod de faktisk over for en spareopgave, hvor de som udgangspunkt ville have sparet 15 mio. kr. på folkeskolerne, men endte med at investere i de forebyggende indsatser, der skulle til, og de er faktisk stille og roligt ved at betale tilbage på det interne lån, hvis man kan sige det på den måde, ud til de enkelte skoler. Og de regner med, at om et par år har den investering, de har lavet, tjent sig ind, fordi de er blevet langt bedre til at løfte eleverne som en del af den almindelige undervisning.

Jeg synes, der er rigtig meget spændende, man kan lære af Herning, nemlig at man på trods af økonomisk knappe tider kan tænke den nødvendige støtte på en helt anderledes måde, og det er det, som lovforslaget giver bedre muligheder for.

Der har været nogle bekymringer i forhold til klagereglerne. Det, der sker, er, at klagereglerne bliver tilpasset, men ikke sådan, at de forringer forældrenes muligheder for at klage. Det står også helt tydeligt i klagenævnets høringsvar, som er givet, og som ligger her. Det understreger også, at der ikke bliver ændret ved klagenævnets nuværende praksis.

Det sidste, som jeg vil nævne, er, at skal hele den her inklusionsopgave løses, forudsætter det, ud over at det er en forudsætning, at vi har en bred fælles politisk holdning her i Folketinget til, at det netop ikke handler om at spare, men om at give en bedre støtte til eleverne i den almindelige undervisning, også, at vi har et tæt samarbejde med organisationerne rundt om folkeskolen. Jeg har derfor nedsat en følgegruppe, som består af bl.a. Danmarks Lærforening, skolelederne, Skole og Forældre, skoleeleverne og ikke mindst Danske Handicaporganisationer, så vi løbende kan sparre med hinanden og udveksle ideer og sætte initiativer i gang, der klæder skolerne og forældrene og lærerne på til at løfte inklusionsopgaven. Jeg er rigtig glad for, at alle parter har budt rigtig positivt ind i forhold til at have det samarbejde.

Vi har også en opgave her i foråret, hvor vi skal udmønte aftalen økonomisk sammen med KL som et led i økonomiforhandlingerne. En af de ting, som vi vil gøre med kommunerne, er at sikre os, at vi får udviklet nogle målepunkter, så vi kan følge, om der, når man i højere grad løfter opgaverne i klasserne, så også følger de ressourcer med, sådan at man kan løfte opgaven. Og vi vil udvikle nogle målepunkter og indikatorer, så vi tæt kan følge, at det rent faktisk er til gavn for eleverne og ikke den spareøvelse, som Enhedslisten er bekymret for at det er.

I hele taget synes jeg, at vi med det her lovforslag og hele intentionen faktisk kan være lidt glade for, at det kan lade sig gøre at bruge en stor investering på folkeskolen, for det er gået lidt skævt med den, fordi så mange penge er blevet brugt ved siden af den almindelige fælles folkeskole. Der er så bredt et ønske om, at det her kan vi gøre smartere sammen. Det forudsætter, at vi fortsætter med den meget tætte dialog, der har været mellem alle parter, og som jeg fornemmer der er rigtig god grobund for at vi kan have. Dermed er det også et

signal til Folketingets partier om, at det vil vi også virkelig lægge os på sinde i regeringen at fortsætte med, for at man når helt til dørs med den her øvelse. For kan vi gøre det, får vi simpelt hen en mulighed for at give nogle ressourcer til folkeskolen til gavn for de enkelte elever, der har brug for en særlig støtte med deres kammerater, og faktisk også for hele klassefællesskabet. For nogle af de ting, man jo oplever, er, at den almindelige undervisning bliver mere og mere klemmt. Det er jo, fordi pengene, uden at vi har diskuteret det, er gået andre steder hen. Så der er mange perspektiver i, at vi gør den her øvelse i fællesskab.

Så vil jeg igen sige tak for ordførertalerne. Og hvad der måtte være af uklarheder håber jeg vi kan få afklaret undervejs i udvalgsarbejdet. Men jeg tror, at det her er en opgave, om hvilken vi om nogle år kan se tilbage og sige: Det var godt, vi turde. Men det drejer sig ikke alene om at turde, det drejer sig også om at gøre det i et tæt samarbejde, for så kan vi godt nå i mål og få en bedre folkeskole ud af det.

KL 12:03

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Der er to ordførere, der har bedt om adgang til at komme med korte bemærkninger, og den første er fru Merete Riisager fra Liberal Alliance, værsgo.

KL 12:03

Merete Riisager (LA):

Tak for ordet. Først vil jeg lige kreditere ministeren for at nævne de 10 mio. kr., som er afsat over satspuljemidlerne til specialområdet. Det var jo netop Liberal Alliance, der i forhandlingerne fik afsat de 10 mio. kr., så derfor kan jeg kun glæde mig over, at ministeren nævner det. Det er jo et forholdsvis lille beløb, men det er også et eksempel på, at man ved bare at sætte fokus på et område og sige, at det her er vigtigt, at det er den her retning, vi skal gå, faktisk kan skabe en udvikling.

Så har jeg et spørgsmål til det, som ministeren siger om, at det her ikke er en spareøvelse, for der bliver jeg sådan lidt tung om hjertet. Hvorfor kan vi ikke bare ærligt sige, at det er det? Vi sparer på et område her, fordi der er blevet brugt for mange penge, og så lægger vi dem over til et andet sted, vi investerer dem et andet sted. Hvorfor er det nødvendigt – kan man spørge – med den her form for new-speak? Ville ikke være mere ærligt over for befolkningen at sige det, som det er: Jo, vi sparer, for der er blevet brugt for mange penge her, og så lægger vi dem her over i stedet for?

KL 12:04

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

KL 12:04

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Når jeg ikke bruger ordet spareøvelse, er det, fordi jeg vitterlig ikke mener, det er en spareøvelse. I en spareøvelse tager man fra nogle og giver til andre.

Det, der sker her, er, at de elever, som har brug for særlig støtte, forhåbentlig får en bedre støtte, hvis vi gennemfører det her på en ordentlig måde i fællesskab, fordi de ikke behøver at blive udskilt og komme væk fra deres klasse og deres lokale skole, men kan få den nødvendige støtte, mens de er sammen med deres kammerater. Og derfor ser jeg det ikke som en spareøvelse, jeg ser det som en mulighed for, at de faktisk kan få en bedre støtte.

KL 12:05

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ordføreren for den anden korte bemærkning.

Kl. 12:05

Kl. 12:08

Merete Riisager (LA):

Men det er bare en helt ny retorik. Det er jo ikke mere end 6 måneder siden, at den daværende opposition ikke kunne forestille sig noget som helst initiativ på skoleområdet, uden at der skulle tilføres nye ressourcer. Jeg ser det jo som meget positivt, at man nu taler om forandringer inden for rammen. Jeg efterlyser bare en ærlig og redelig måde at tale om tingene på, hvor man siger: Ja, vi sparer på noget, det er rent faktisk muligt at skære ned på det her område og investere et andet sted. Sådan er det også mange andre steder i den offentlige sektor. Jeg siger: Sig det ærligt, så vi kan få en direkte dialog med vælgerne.

Kl. 12:05

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Kl. 12:05

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Jeg er ikke håndskey med hensyn til sige, at når der bliver sparet nogle penge, bliver der sparet nogle penge, eller at pengene kan bruges smartere på noget helt andet. Men det her er en anden øvelse, og det er derfor, jeg holder lidt fast i, hvad formålet her er. Der bliver i øjeblikket brugt 30 pct. af folkeskolens samlede budget på i nogle tilfælde rigtig dyr specialundervisning, uden at vi har sådan særlig håndfast viden om, at det egentlig løfter de elever fagligt. Derfor er formålet at bruge de penge på en smartere måde i forhold til de elever. Det synes jeg ikke er at spare, det synes jeg er at bruge dem bedre.

Derfor synes jeg, vi skal holde fast i det, som jeg ikke mener bare er tom retorik, men som er hele intentionen, nemlig at vi både kan få en bedre undervisning af de elever, som har brug for særlig støtte, og at den undervisning forhåbentlig også bliver til gavn for hele klassen.

Så gør vi det her godt, bliver det her en plusplumåde, hvor de klasser, som i dag i den almindelige undervisning oplever, at ressourcerne bliver mere og mere klemte, fordi de rykkes over i den dyre specialundervisning, også får gavn af, at der f.eks. er flere lærere eller lærer/pædagogressourcer til rådighed i undervisningen.

Kl. 12:06

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Tak. Den næste ordfører, der har bedt om adgang til at komme med en kort bemærkning, er hr. Lars Dohn fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 12:07

Lars Dohn (EL):

Det er nyt for mig, at det her vil blive fulgt op af de der indikatorer, som ministeren nævner, og det synes jeg da er en rigtig god metode.

Men vil ministeren så give håndslag på det til de bekymrede forældre og de elever, som måske ikke vil få det undervisningstilbud, som er det bedste for dem, og til den del af den politiske verden, som også er alvorligt bekymret for, at det her kan give en negativ virkning? Vi er jo i en situation, hvor ministeren også har sat sig det mål, at der skal være mere ro i skolen, og det er måske ikke lige de optimale betingelser for at skabe ro i klasserne, at man har rigtig store klassekvotienter og integration af elever med vanskelige vilkår. Vil ministeren give den forsikring, at ministeren også er parat til at drage konklusionerne, hvis det her ikke forløber rimeligt?

Kl. 12:08

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Ministeren.

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det er jo lige præcis derfor, der er en række initiativer, vi sætter i gang, som skal understøtte det lovforslag, som vi har til første behandling i dag. Det er derfor, jeg har nedsat en følgegruppe med lærere, forældre, danske handicaporganisationer osv., så vi hele tiden har en drøftelse af, hvad der sker, når man på den her nye måde begynder at arbejde med at støtte børnene som et led i den almindelige undervisning. Det er også derfor, vi har afsat ressourcer via satspuljen og finansloven, sådan at den viden, der er om, hvordan man arbejder med gode undervisningsmetoder inden for de områder, hvor vi taler om særlig støtte og inklusion, kommer ud på skolerne.

Så vil jeg også godt fremhæve den proces, der har været, og som afspejler sig i høringsnotatet. Altså, der er rigtig mange parter, der har sendt svar ind med deres overvejelser om, hvordan den her proces kunne blive bedre, og vi har i folkeskoleforligskredsene gjort os meget umage med så langt som overhovedet muligt at tage højde for de bekymringer. En af de bekymringer, der bl.a. var fra lærernes side, var, om det stod tydeligt nok, at børnene har ret til og skal have den nødvendige støtte. Det er en af de præciseringer, der er kommet ind efter høringsrunden. Så det er bare for at sige, at vi i en række tilfælde har forbedret lovforslaget på baggrund af den proces, der har været.

Jeg kan jo ikke give nogen garantier om, hvad der så kommer til at ske, men vi prøver at give så mange håndtag at dreje på, sådan at vi hele tiden kan følge tæt, hvad der sker, og derefter gribe ind, hvis vi kan se, at der er noget, der går skævt i forhold til intentionen. Det, jeg gerne vil fremhæve er intentionen, er som sagt, at børn i højere grad skal kunne få den nødvendige støtte, mens de er sammen med deres kammerater i den almindelige undervisning.

Kl. 12:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Hr. Lars Dohn for anden korte bemærkning.

Kl. 12:09

Lars Dohn (EL):

Jeg har bare lige den meget korte bemærkning, at jeg også har bemærket, at ministeren har været i stand til at tage konsekvensen af bemærkningerne forskellige steder fra og har rettet ind i forhold til dem, og det vil jeg gerne kvittere for her.

Kl. 12:09

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Ministeren.

Kl. 12:09

Børne- og undervisningsministeren (Christine Antorini):

Det vil jeg så også gerne kvittere for herfra.

Kl. 12:10

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Børne- og Undervisningsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Kl. 12:10

Den fg. formand (John Dyrby Paulsen):
Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes på tirsdag, den 27. marts 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til den ugeplan, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 12:11).
